

DOMOLJUB

ŠTEV. 5. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42
V LJUBLJANI, DNE 30. JANUARJA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Vse stranke razpuščene.

Po razpustu vseh hrvatskih strank so prišle na vrsto tudi vse druge. Najprvo tiste, ki nosijo v svojem naslovu plemenski ali verski naziv, kakor Slovenska ljudska stranka, Slovenska kmetijska stranka (samostojneži) in muslimanska.

Razlog za razpustitev je pač ta, da pri sedanjem načinu državnega vodstva in pri sedanjih zakonih stranke ne pridejo več v poštev in jim je vsako delo zabranjeno.

Slovenska ljudska stranka je bila razpuščena v sredo 23. t. m. Tajništvo je že prejšnji dan likvidiralo in izpraznilo svoje prostore, tako da komisija, ki je prišla ugotoviti strankin inventar in njeno premoženje, ni razen malenkosti našla ničesar več. Obenem je bivši načelnik dr. A. Korošec izdal na ljudstvo naslednji proglas:

Po zakonu o zaščiti države od 6. januarja 1929 je tudi SLS razpuščena. Vse somišljenike prosimo, da sprejmejo to dejstvo mirno in lojalno na znanje, vpoštevajoč višje državne interese. O pravem in primernem času Vam bomo predložili, kar bo z ozirom na nove razmere najboljše in najpotrebnejše.

Slovenska ljudska stranka je bila ustanovljena 1. 1905. in je bila naslednica prejšnje Katoliške narodne stranke. Obstojala je torej 24 let. Delo, ki ga je v tem četrtrstoletnju izvršila v političnem, gospodarskem, zadrudnem in prosvetnem oziru je tako ogromno, da moramo imenovati ta čas najbolj prosvetljeno dobo v zgodovini slovenstva. Stranka je izpodrinila na Kranjskem nemško gospodstvo, ki se je vzdrževalo s pomočjo nemško-liberalne zveze, priborila je direktno, splošno in enako volilno pravico, končno je privojevala Slovencem Jugoslavijo. V novi državi se je dosledno borila proti vidovdanskim ustavi, ki jo je nazivala nesrečo Jugoslavije. In res so dogodki lanskega leta dokazali, kako prav je imela Slov. ljudska stranka. Kralj sam je moral poseči vmes ter odpraviti ustavo, da reši državo poloma.

Kaj je stranka gospodarsko naredila za Slovence, kažejo zapisniki kranjskega deželne zbornice ter obeh oblastnih skupščin. Takega dela nima v Jugoslaviji pokazati nobena stranka.

Pristaši SLS so nadalje z zadrudnim in

prosvetnim delom tako prepregli in prekvasili vso Slovenijo, da smo danes Slovenci daleko najnaprednejši del naše mlade države. O tem so prepričani vsi prav doli do Vardarja, pa tudi o tem, da je vse to izključno delo SLS.

SLS je nad vse častno zaključila svoje uspešno delo. Bila je vredna svojih velikih voditeljev: dr. Kreka, dr. Lampeta in dr. Korošca.

Vzgoja, ki jo je dala SLS slovenskemu narodu, bo ostala. Ne vemo še, kakšno obliko bo zavzelo novo politično življenje, ki se je začelo uvažati v naši državi — vemo pa, da bo ta vzgoja, ki jo je dala SLS našemu človeku, tudi v novi obliki najtrdnjši in najsolidnejši temelj političnemu delu slovenskega ljudstva v korist naroda in celokupne države.

Isti dan kot SLS je bila razpuščena tudi SKS (samostojneži).

Zerjavovci so upali, da ne bodo razpuščeni. Zato so z vso zlobnostjo začeli hujskati in delati razburjenje med ljudstvom, češ, da bi morale biti razpuščene tudi vse krščanske prosvetne organizacije in vsi časopisi, ki so podpirali politiko SLS.

To nesramno hujskanje so vršili ljudje, ki so v zadnjem času čisto odkrito bili na strani tistih, ki so delali za razpad države, tisti ljudje, ki so s svojimi lažmi doma in v inozemstvu najbolj rušili ugled države, ljudje, ki niso hoteli hoditi v narodno skupščino in tam delati in je baš radi tega moral naš kralj sam poseči vmes, ljudje, ki so udeleženi pri ogromnih goljufijah v bosanskih gozdovih, kjer je bila država oškodovana za več sto milijonov dinarjev, ljudje, ki so zapravili par slovenskih denarnih zavodov z velikimi milijoni ljudskega premoženja.

Odgovor na to nesramno hujskanje so dobili pri priči:

1. Čez par dni je bila razpuščena tudi zerjavovska stranka in njeno premoženje zaplenjeno.

2. Ministrski predsednik general Zivković je izjavil, da prosvetna in gospodarska društva kot občekoristna ne bodo razpuščena.

3. Na prošnjo Jugoslovanske orlovske

zveze je kralj sam prevzel pokroviteljstvo orlovskega izleta v Prago.

Sedaj so gospodje tiho. Značilno pa je, da je zerjavovska stranka še ob svoji smrti z največjo vnemo opravljala svoje staro delo: hujskanje, laž in denunciacija. »Jutro« je bilo ob razpustu SLS prisiljeno o naši stranki zapisati priznalne besede, mi žal o zerjavovski stranki tega pri najboljši volji ne moremo, ker bi nam vsakdo po pravici zalučal v obraz, da lažemo.

Razpuščene so tudi radikalna, Davidovičeva demokratska in socialistična stranka.

Novice iz Belgrada.

Za pravice Cerkve

V prestolico so došli škofje dr. Jeglič, dr. Bonéfačič in dr. Bauer. Imeli so sestanek pri belgrajskem nadškofu dr. Rodiču, ki se ga je udeležil tudi papeški nuncij Pellegrinetti. Ko so obiskali ministra za vere dr. Alaupoviča in prometnega ministra dr. Korošca, so bili sprejeti na dvoru. Gre med drugim za enakopravnost katoličanov, za zakon o katoliški cerkvi in za konkordat s sv. stolico. Pri vseh merodajnih činiteljih so dobili škofje zagotovilo, da bodo vsa predmetna vprašanja rešena v splošno zadovoljnost. Glede verskega pouka v šolah je vlada pristala na predloge škofov.

Nov gozdni zakon

Posebna komisija izdeluje nov gozdni zakon. Snov je zelo obsežna in vprašanje enotnega zakona za vso državo dokaj težavno, ker vladajo v posameznih delih države v tem pogledu zelo različne razmere. Srbija ima n. pr. neomejene gozdove in je brez katastra. Bosna ima sicer kataster, gozdovi pa so še v državnih rokah in občine svojih gozdov še niso izločile. Hrvatska ima izločene občinske gozdove, vendar je tam uveden poseben način gospodarstva v državni in občinskih gozdovih. Najbrže bo za enkrat sprejet samo gospodarski okvirni zakon, ker bi sicer gozdarsko napredne pokrajine preveč trpele.

Občinski zakon

V notranjem ministrstvu se je sestavila posebna komisija, ki bo izdelala občinski zakon. Kakor znano, se je načrt izdelal že pod dr. Koroščevim ministrom.

Čuje se, da bodo za belgrajsko, zagrebško in ljubljansko občino veljale posebne določbe in da bosta imeli ta mesta upravo, obstoječo iz predsednika, podpredsednika in 60 svetovalcev. Vsi ti bodo postavljeni z ukazom. Vse uprave v drugih občinah bi imenoval veliki župan.

Invalidski zakon

V socialno političnem ministrstvu se je sestavila nova komisija, ki naj pregleda invalidski zakon. Čujemo, da namerava novi minister reducirati 30 in 40 odstotke invalide, vzeti pa pokojnine ženam v vojni padlih vojakov.

Preiskovanje korupcije

Komisija gozdarskega ministrstva za pregled dolgoročnih pogodb prav prično preiskuje vse te pogodbe za dobo desetih let. Je okrog 60 dolgoročnih pogodb in gre za množice lesa, ki se je iz naših gozdov izvozil v letni višini dva in pol milijona kubnih metrov. Komisija ima nalogo, da strogo preišče, v koliko so resnične neke trditve, da so gotovi politiki pri prodaji tega lesa okoristili sebe in svoje bankarske blagajne.

Lovski zakon

V gozdarskem ministrstvu se nadalje dela na lovskega zakonu. Pri lovskega zakonu gre za dvojne načel: ali naj se v zakon uvede tako zvan prečanski zakupni sistem po občinah, da dobijo občine vsa dohodke, ali pa državni tako zvan regalni sistem, po katerem oddaja država dovoljenja lova po vseh krajih države, kot je to v Srbiji in Bosni. Razen Srbije so vsi kraji za zakupni sistem po občinah.

Za dober železniški promet

24. in 25. januarja se je vršila konferenca vseh železniških ravnateljev. Ugotovilo se je, da so skoraj vsi osebni vlaki pasivni. Ker niso železniške razmere v dobrem stanju, zato so na konferenci v glavnem razpravljali o tem, kako naj se uredi ves železniški promet. Gre za varnost vlakov. Če hočemo to doseči, je potrebno dvojje: dober material in dobro plačano, ne preobremenjeno uradništvo. Sklenilo se je znižati število vlakov, ki so zelo pasivni. Vsem se bo ukinilo približno 3400 vozovnih kilometrov dnevno. Ukinjene bodo pred vsem stranske lokalne proge, in sicer ne samo v južnih krajih in Banatu, ampak deloma tudi v Sloveniji. Konferenca se je nadalje izčrpno bavila s tem, kako opremiti železniške delavnice z boljšim materialom.

Nov kazenski zakonik

Kralj je podpisal nov kazenski zakonik, ki velja za vso državo. Dosedaj smo imeli več različnih zakonikov. Na novem se je delalo že 8 let. Obsega 405 paragrafov in je precej strog. Smrtna kazen je ohranjena.

Nov zakon o ministrskem svetu.

Kralj je podpisal nov zakon o ministrskem svetu. Po tem zakonu je sedaj opravičen izdajati vsak minister zase v sporazumu z ministrskim predsednikom.

O železniškem ministru dr. Korošcu

se je izrazil merodajen železniški strokovnjak, da je dr. Korošec začel z izredno od-

ločnostjo čistiti po uradih, zlasti med višjimi uradniki, med katerimi so premnogi dobivali sijajne plače, v urad pa sploh niso prihajali ter niso imeli nobenega znanja o železnicah. Minister ima sedaj pri tem proste roke, ker se mu ni treba ozirati, kje bo pri čiščenju zadel ob to ali ono politično stranko, ki je preje ščitila svoje ljudi na raznih mestih, kljub njihovi nesposobnosti.

Iz trgovinskega ministrstva

Obrtne zbornice še ostanejo, kakor so, kjer pa volitve še niso bile izvedene, bodo člani imenovani.

Izdan bo nov obrtni red, ki bo veljal za vso državo. Delajo se načrti, kako dvigniti tujski promet v Dalmaciji in naših Alpah.

Zakon o zavarovanju in zaščiti delavcev bo izpremenjen.

Pogodba z Italijo

Priateljska pogodba z Italijo, ki je bila sklenjena l. 1923, je preteklo nedeljo ugasnila. Radi velike napetosti med obema državama se ni obnovila. Naša država je pokazala že toliko dokazov lojalnosti in dobre volje, da se ves svet čudi Italiji, da je tako nedostopna. Gotovo je, da misli Italija čim več ugodnosti iztisniti iz naše države. Prepričani pa smo, da bo naša vlada znala varovati naše življenske interese.

Druge novosti

Kmetijski minister dr. Frangeš je pozval vse referente in načelnike svojega ministrstva. Obravnavali so v glavnem proračun, ki bo nekoliko večji kakor prejšnji. — V železniškem ministrstvu se je vršila konferenca načelnikov. Razpravljali so med drugim o nabavi premoga in 50 odstotnem popustu za prevoz moke in pšenice. — Predsednik vlade general Pera Živković je izdal naredbo, po kateri naj se gospodarska, kulturnoprosvetna in humanitarna društva, četudi imajo plemenski ali verski značaj, ne razpuščajo, razen če imajo veliki župani dokaze, da so se udeleževali ali pa da se udeležujejo v politiki. Zakonodajalec namreč ni hotel, da bi se razoustila tako društva, ki imajo cilj dvigati dobro naroda in njegovo prosveto.

„Kasarnirano uboštvo.“

Nekoč smo sedeli tam na Posavju na vrtu znane gostilne v družbi univerzitetnega profesorja. Tja jo primaha znan podeželski prosjak, prašen od cestnega prahu, a okajen tudi od onega — saj veste — »ta kratkega«. Izrazil sem svoje misli, da bi bilo vseeno častneje za našo deželo, če bi se spravil takti ljudje, ki nadlegujejo ljudi po zasebnih hišah in javnih lokalih, pod streho javnih zavetišč, najsi bodo potem hiralnice, oskrbovališča, ubožnice ali kar koli že.

Omenjeni univerzitetni profesor pa je ugovarjal, češ da kasarnirano uboštvo ni nič prida. — »Ali ni tolikanj poezije v tem prosjačenju po deželi?« je menil. Nekaj bi manjkalo, če bi ne imeli takih, ki pritiskajo kljuko od hiše do hiše, in vrte klobuke od

mize do mize v gostilniških lokalih, prenočujejo v hlevih, pod kozoleci, v šupah.

Molčal sem, ker raje napišem nekaj, da bodo imeli tudi drugi priliko razmišljati o tem, je-li pametneje, da se pusti ljudi beračiti okrog, ali da se jim da stalna streha in pozimi tudi topla peč.

Uboge ljudi bodete imeli vedno med seboj — je dejal že božji Učenik. S tem moramo tudi računati. Toda z duhom časa moramo stremeti za tem, da bodo ti ubogi živeli res človeka dostojno življenje. Kje pa naj ga iščejo sicer nego tam, kjer se jim nudi neka stalnost: stalno bivališče in stalna prehrana? Moj Bog, kaj pa še potrebuje za vse nesposobni ubožec nego to in pa — dobre besede. — Ali je mar res tako polno poezije, če ti pride tak-le podeželski prosjak, smrdeč že od daleč po žganju, v javen lokal in »zabava« družbo — če ne že z Dioklecijanovimi in Neronovimi dovtipi — pa vsaj tako, da moraš dostikrat poslati otroke daleč proč od mize. Res je, da je nekaj takih prosjaških tipov včasih celo zabavnih, a mnogo je takih, ki pohujšujejo z nespodobnim govorjenjem in obnašanjem, s preklinjanjem itd. vse, kar jim pride v bližino. — »Poezije« naše tako lepe domovine v tem prav res ne najdem nobene.

Mislil, da tujec iz srednje in zapadne Evrope, ne more biti posebno vzhuden, ko občuduje lepoto naših krajev, pa mu pride z umazanim klobukom v roki pred nos raztrgano bitje, včasih prepevajoče še kake »kvantarske«. Najslabši vtisk pa morajo napraviti na tujce oni v cunj zaviti in po tleh se plazeči reveži, do katerih nima javnost toliko srčnega čuta, da jih spravi — če treba tudi zoper njihovo voljo — pod streho. — Bodi zaenkrat dovolj.

Kaj naj izhaja iz teh mojih vrstic? Nič drugega nego to, da je potreba javnih hiralnic ali ubožnic nujna in pereča zadeva. Čeprav temu ali onemu ubožcu, ki se res raje klati okrog, »kasarniranje« ne bo povšeči, mislim da bo ogromna večina hiralcev in ubožcev do dna srca vesela, ko bo vedela, da ima do smrti zasiguran kot. Seveda bo treba tudi za oskrbovanje čutečih src, ker še tako dober kos kruha ubožcu ne bo teknil, če ne bo rezan od ljubeče roke. Vsi javni činitelji — od občine navgor: Pričnite z delom, da bo naš ubožec preskrbljen, ne da bi moral od hiše do hiše in umirati za plotom! F. K—n.

Odvetnik dr. Anton Novačan

ima pisarno

v Celju, Glavni trg št. 9. :: Telefon 170.

*Najbolji pripomoček
za hranjenje slabe, zaostale
in zahranje živine je pizana
mo:*

*Fešakovo olje za živino
hi se dobi samo pri:
Mr. Fešak
Zagreb, Gundulićeva 12*

KAJ JE NOVEGA

d Obnovite narečnino pravočasno! Domoljubovi naročniki so v veliki večini že storili svojo dolžnost in poslali celo ali delno narečnino za leto 1929. Ostale naročnike ki tega doslej še niso storili, opozarjamo tem potom, da je sedaj že skrajni čas za plačilo narečnine. Kdor hoče list redno prejemati tudi nadalje, naj nikar ne odlašaj s plačilom.

d Nj. Vel. kralj Aleksander je prevzel protektorat nad izletom naših Orlov v Prago. Zastopnikom, ki so bili te dni pri kralju sprejeti, je izjavil, da želi orlovski organizaciji lepe uspehe pri delu in je sporočil vsem Orlom in Orlicam svoj kraljevski pozdrav.

d Nove in razširjene šole. Novi šoli se ustanovita v Domu in v Zgornji dolini pri Tržiču. Dvorazrednica v Mekinjah pri Kamniku se spremeni v trirazrednico. Trirazrednica v St. Jurju, okraj Murska Sobota, se razširi v štirirazrednico. Na ljudski šoli v Cezanjevcih pri Ljutomeru se otvori nov razred.

d Koledar bo izenačen. Kakor znano, imajo pravoslavni svoj koledar 13 dni za našim. Minister verjame pa hoče iz gospodarskih razlogov koledar izenačiti.

d 80-letnico rojstva je praznoval 28. jan. ugledni šolnik in sadjar vpokojeni nadučitelj Franc Praprotnik v Mozirju v Gornji Savinjski dolini.

d Sneg. Zadnje dni skoraj nprenehoma sneži. Dočim je ko to pišemo, padlo v Sloveniji povprečno 50 cm snega, je v Avstriji sneg še večji. Veliki snežni zameti so povzročili vsepovsod velike prometne ovire in inajo seveda razni vlaki velike zamude. — V Kranjski gori je padlo 140 cm snega. Stirje velikanski snežni plazovi so zasuli progo med postajama Jesenice in Dobrava-Vintgar. Promet je bil na tej progi ustavljen do 3 jutraj, dokler niso sneg odkidali. Ogromen snežni plaz je zasul tir tudi na štirih krajih bohinjske železnice med Bohinjsko Belo in Sotesko. Ker so se snežni zameti navadili tudi na italijansko progo med postajama Divača in Gornjimi Ležicami, je bila s tem pretrgana vsaka zveza Ljubljane s Trstom. Brzovlaki so morali čakati na raznih postajah in so imeli po 4 in še več urne zamude. — Kamniški vlak je običajl v snegu in mu je moral priti na pomoč pomožni stroj iz Ljubljane. — V snegu je ostal tudi jutranji vlak na progi Slovenska Bistrica in so ga šele popoldne z odkidanjem proge rešili. — Veliki sneg, ki ovira promet, pa je vendar prinesel marsikateremu brezposelnemu kosček vsakdanjega kruha.

d Novice v slikah za januar in februar na 8 straneh v bakrotisku so priložene današnji številki »Domoljubac«.

d O ljubljanski tobačni tovarni so prinesli te dni razni zagrebški in nekateri ljubljanski listi poročila, da bo premeščena v Belgrad. Uprava državnih monopolov pa sedaj izjavlja, da o takšni premostitvi ni govora.

d Izseljivanje v Francijo. V Francijo je še vedno mogoče iseljivanje. Kakšni so delovni pogoji, je naš list že opetovano pisal. Če je pa kdo kljub temu primoran zapustiti domovino in iskati sreče v Franciji, more to

storiti edino s predhodnim pristankom francoskega ministra za notranje zadeve ali pa za poljedelstvo. Le na podlagi takega dovoljenja izdajajo francoski konzulati vizume. Jamstveno pismo je veljavno za dva meseca. Ako se ta rok zamudi, ne pripuste francoske oblasti izseljencev čez mejo, vsled česar se morajo vrniti v domovino. Bilo je že več takih slučajev. Radi tega naj izseljenci polagajo posebno pažnjo na dvomesečno veljavnost jamstvenega pisma.

d Porast katoličanov v Srbiji. Ker se je katoliški živelj dvignil, je razdelila merodajna oblast belgrajsko škofijo v dva dekanata, v belgrajski in niški dekanat. Prvemu načeluje belgrajski župnik dr. Wagner, drugemu gospod Alfonz Kudrič.

d Kdor govori proti sedanjemu stanju, gre sedet v Belgrad. 28-letnega uslužbenca električne centrale v Subotici S. T. je policija odvedla v belgrajske zapore, ker je v nekem subotičkem javnem lokalu govoril proti sedanjosti vladi.

d Pokroviteljstvo nad ljubljanskim velesejmom, ki se vrši od 30. maja do 9. junija in od 31. avgusta do 9. sept. je prevzel Nj. Vel. kralj Aleksander.

d 25 let je minulo 25. januarja, odkar je prevzel vodstvo knjigovodnice v tiskarni »Katoliškega tiskovnega društva« (sedaj Jugoslovanske tiskarne) g. Ivan Dežman. Lastništvo je v znak priznanja in pohvale podelilo slavljencu ob tej priliki naslov ravnatelja.

d Janku Klemenčiču, ki je bil pri ljubljanskem porotnem zasedanju spoznan za krivega ropa na dolenski poštini voz, je stol sedmorice v Zagrebu zvišal zaporno kazen od pet na sedem let težke ječe.

d Obrtnikov, gostiln in kavarn ter sličnih podjetij je v Ljubljani 3635, od teh je bilo lani 136 na novo priglašeni. Trgovskih podjetij je 1387, od teh na novo v lanskem letu 65. Denarnih zavodov je v Ljubljani 37.

d Davčna uprava se zopet otvori v Višnji gori. Finančno ministrstvo je že dalo tozadevno privoljenje.

d Časi se izpreminjajo. »Jutro« z dne 24. januarja 1929 piše, da ima razpuščena Slovenska ljudska stranka nesporne zasluge za narod in državo. Velja, da se zapomni.

d Trgovina s jabolki se je te dni, ko je mraz popustil, zopet zelo živahno razvila. Kupci prihajajo od vseh strani in zaloge bodo prav kmalu izčrpane. Bobovec in moščancelj sta še dobro ohranjena, dočim so druge vrste pričele močno gniti. Cene pri sadjarjih so sedaj 5—5.50 Din. Ako želi kdo pojasniti glede nakupa jabolka, naj se obrne na »Sadjarsko zadrugo«, Maribor, Aleksandrova cesta 6.

d Za gerenta mestne občine v Kočevju je imenoval veliki župan dosedanjega župana g. Lončarja.

d 1068 radio aparatov je bilo v Ljubljani lani na novo prijavljenih.

d Kolesarjenje in vožnja s ročnimi vozčki je v smislu najnovejše policijske od-

s počitkom vred je trajalo stvarjenje sveta, torej pomeni število 7 popolnost.

To je dokazano s 7 prednostmi, katere ima

Schicht
Terpentin =
Milo s svojim prednostmi

redbe dovoljeno iz Ljubljane po desnem kraju Dunajske ceste v smeri proti Ježici, šele od cerkve sv. Krištofa dalje proti Črnučam.

d Mestno hranilnico z zastavljalnico so osnovali v Belgradu. Osnovni kapital znaša 30 milijonov dinarjev.

d 48 javnih ljudskih shodov je bilo leta 1928. v slovenski prestolici. Društvenih predavanj pa 530.

d 30 letnico obstoja je praznovala dno 20. januarja zadruga izvoščkov in voznikov v Mariboru.

d Novo pristanišče je dogradila tovarna Sufit v Dugem Ratu v Dalmaciji.

d Dve kuni zlatice je ustrelil kmet Orga Taranovič v Slavonskem Samacu. Koži je prodal za 2350 Din.

d Koliko vina je pridelala lani Srednja Evropa. Po najnovejših podatkih je pridelala Rumunija v lanskem letu 1928 okoli 8 milijonov hektolitrov vina, Jugoslavija 4 milijone, Ogrska 3 milijone, Avstrija 800.000 hl in Češkoslovaška 500.000 hl. Skupaj so pridelale torej dežele Srednje Evrope v lanskem letu nad 16 milijonov hektolitrov vina.

d 16 milijonov 280 tisoč kosov kokoši, rac, gosi in puranov je bilo po lanskem štetju v Jugoslaviji.

d Dečki se že kopljejo v morju. V našem primorskem Šibeniku in v okolici je zavladalo pravo pomladansko vreme. Nebo je vedro in solnce sije z vsem svojim sijajem. Nekaj dečkov se že koplje v morju, kar je tudi za Dalmacijo ob tem času nekaj izrednega.

d 76 samoumorov in 176 poskušanih samoumorov je bilo v letu 1928. v Zagrebu.

d 37.818 prebivalcev ima po najnovejših podatkih naše primorsko mesto Split.

d »Družinska Pratika« 1929 je sicer pošla v glavni zalogi v Ljubljani, dobi se pa še, kakor čujemo, v nekaterih večjih

trgovinah. Kdor si je še ni omislil, jo torej še dobi, dokler je še kaj zaloge.

d *Umrl* je v Višnji gori 27. t. m. ondodni župnik g. Konrad Texter, v starosti 65 let. Bil je silno s' ben in dober oče svojim župljanom, v liki gospodarski talent in nad se skromen značaj. Njegova smrt je bridko zadela ne samo njegove farane, ki so ga izredno ljubili, temveč tudi naše gospodarske organizacije.

d *V Letenicah je umrl* posestnik gosp. Ivan Zaplotnik, oče g. kateheta Ignacija Zaplotnika.

d *V Spodnji Novi vasi je umrla* Marija Jerovšek, sestra msgr. dr. A. Jerovška.

d *V dveja mladosti je umrl* pretekli teden v Zgornji Šiški pri Ljubljani akademik gosp. Vinko Unk.

d *Umrla je* 28. t. m. v Vrhopolah pri Brdu (Lukovica) po zelo kratki boleznii užitarica Marija Jerčina v 72. letu starosti.

d *V Vratih zasul plaz štiri vojake.* V vseh gorah, posebno v Vratih in Krmi se trgajo plazovi. Na Cmiru se je v ponedeljek odtrgal plaz in gromovito zdrčal v Vrata ter se ustavil šele ob cesti pri Aljaževem domu. Pokopal je štiri obmejne vojake pod seboj. K sreči so bili v bližini še drugi obmejni vojaki in opazili nezgodo. Takoj so pričeli z reševanjem zanesenih vojakov in jih rešili smrti. Eden od njih je znatno poškodovan. Plazovi so napravili ogromno škodo tudi na divjačini, posebno divji kozi. Koliko jih je poginilo, se bo šele spomladi dalo ugotoviti.

d *Na blejskem jezeru* bo v nedeljo, dne 3. februarja na dan sv. Blaža, sv. mafa ob pol 11. Romarti lahko pridejo ob vseh vlakov se pravčasno. Led na jezeru je močan do 25 cm ter vozijo s konji čez jezero. Isti dan se bo vršilo na jezeru tekmovalne plesarjeve, neke vrste kegljarska ozir. balinska igra na ledu. Na drugi strani današnje priloge se vidi igranje na te blelenečegle na blejskem jezeru.

d *Nekdanja črnogorska prestolnica v nevarnosti.* Te dni je bilo vse Cetinje na nogah, kajti z bliskovito naglico se je raznesla vest, da gori največje poslopje v Cetinju Grand hotel. V Grand hotelu imajo stalna stanovanja le častniki in državni uradniki. Prvi je opazil požar neki podpornik, ki je stanoval v podstrešju poslopja. Ker v Cetinju nima požarne bramboriti prostovoljnega gasilnega društva, sta pričela gasiti požar orožništvo in en bataljon vojaštva, ki so ju takoj poklicali na gorišče. Zmanjkalo pa je vode in se je gašenje omejilo le na to, da se ne vnamejo še sosedna poslopja. To se je tudi posrečilo. Podr' se je del poslopja, rešeni sta pritičje in prvo nadstropje Grand hotela, dočim sta drugo nadstropje in podstrešje postali žrtvi plamena. Se opoldne naslednjega dne je plamen gorel, kajti nihče ga ni mogel popolnoma zadušiti. Pri tem požaru je bilo vse Cetinje deloma v nevarnosti da pogori.

d *Redek primer požrtvovalnosti in zvestobe* je podal kapitan trgovske ladje Andrej Sambunja, ki je te dni umrl v Skradinu v Dalmaciji. Kapitan Sambunja, ki je bil star 62 let, je poveljeval parniku »Nehaj«. Čeprav je bil že delj časa bolan, ni hotel za nobeno ceno zapustiti svoje ladje.

Šele, ko je ladjo srečno pripeljal v Skradinu, je zapustil poveljniški most in se podal domov, kjer pa je že čez nekaj trenutkov umrl.

d *Vse ste na roki je odrezala* cirkularna žaga K. Šindlerja žagarju Andreju Kuraltu iz Sv. Duha pri Stari Loki.

d *Velik požar je izbruhnil* pretekli teden v tovarni za olje v Dravogradu. Najbrže je ogenj nastal radi tega, ker se je razpočila oljevodna cev. Požar so gasilci omejili, vendar je škoda ogromna.

d *Smrtna nesreča na progi pri Trbovljah.* Na železniški progi med Zagorjem in Trbovljami se je v nedeljo proti večeru pripetila huda nesreča. Po progi je korakal mlad fant, ki ni opazil, da se mu bliža vlak iz Trbovelj. Pri kilometrskem kamnu 389.3 je vlak butnil v mladeniča in ga treščil v jarek ob progi. Mladenič je dobil pri sunku zelo hude poškodbe. Z naslednjim vlakom so ga prepeljali v Trbovlje, od tam pa z večernim mariborskim vlakom v Ljubljano. Tu ga je prevzel na kolodvoru rešilni avto, ki je mladeniča prepeljal v bolnišnico. Ves čas je bil mladenič nezavesten. le med prevozom se je za trenutek osvestil in z znamenjem pokazal, da je gluhom. Vlak ga je palnil v prsa in mu zdrobil prsni koš ter hudo ranil na glavi. Mladenič je tekom noči za poškodbami umrl. Njegovega imena do včeraj v Ljubljani še niso poznali. Bilo mu je okrog 22 let.

d *Smrt kmetkega fanta pod snegom.* V polhovgrajskih hribih je v petek in v soboto zapadlo izredno mnogo snega, ponekod celo do dveh metrov. Nekatere vasi, še bolj pa samotna selišča so bila na mrah odrezana od sveta. Kmetje so se pričeli v soboto truditi, da si prikloplejo pot do bližnjih vasi. Kmet Juštin na Studenčici je naročil svojemu sinu, naj izorje pot v dolino Ločnice. Sin je vpregel pred snežni plug domačega konja, kakar je odšel s blance na delo. Ves čas je plug lepo oral visoki sneg, toda ko je dosegel dolino, se je naenkrat vsul s strmega pobočja velik plaz snega, podrl in polomil več dreves ter pokopal pod seboj mladega Juština s konjem in plugom. Hlapec je v zadnjem trenutku odeskočil in plaz je držal morda je pol metra mimo njega. Hlapec je hitro sporočil grozno vest o nesreči, ki je zadela Juštinovega sina, vsem kmetom v sosesčini. Ti so takoj prihitali na pomoč ter z lopavi mi hitro, kolikor se je le dalo, odkorali več metrov visok kup snega, ki je pokrival mladega fanta. Ko so odkopali sneg, je bil fant že mrtev. Poginil je tudi konj, plug pa je bil popolnoma uničen.

d *Takoj za ženo v grob.* V četrtek dne 17. januarja so pokopali na Vrhniki umrlo perico Marjeto Vehar, njen mož Anton Vehar jo je še spremljal na zadnji poti. Ko se je vrnil domov, ga je zadel mrtvoud, položili so ga v posteljo, v ponedeljek 21. januarja je pa umrl.

d *Oj zlata vinska kaplja ti.* V kleti Janca Zorka pri Sv. Antonu v Slov. goricah se je zabavala večja družba. Ko so se proti večeru vračali trije — med njimi Franc Voglar iz Brengove — skupaj proti domu, so se med potjo radi neke malenkosti sporekli in spoprijeli. Pri tem sta tovariša navajala na Voglarja s koli ter ga tako dolgo

obdelavala, da se je zgrudil nezavesten na tla. Radi izkrvavitve je že naslednjega dne podlegel težko pridobljenim ranam. Voglar zapišča zeno ter dva nepreskrbljena otroka.

d *Ker sta pristavila k postelji posodo z žerjavico.* V vasi Tijesnu v Dalmaciji so našli v postelji mrtva Josipa in Andriano Papato. Oblasti so ugotovile, da sta zakonca, preden sta šla spat, pristavila k postelji posodo z žerjavico od oglja, da bi jima bilo gorkeje. V spanju so ju pa zadušili strupeni plini žarečega oglja.

d *Pri ognjišču je oblačila* 10 letna Ana Seršenova v Dubrovniku svojega malega brata. Ogenj se je prijel oblačila in deklica je na opeklinah umrla.

d *95.000 Din so odnesli* neznani tatovi poštnemu uradu v Murtežu pri Sibeniku.

d *Dea volkova sta se te dni priklatila* v Mostar. Hud mraz ju je prignil iz gozdov. Prebivalci Mostara so napravili nanju velik pogon, toda volka sta pobegnili iz mesta, vendar pa nista šla daleč. V neki staji tik pri Mostaru sta poklala desec ovac. Niti najstarejši ljudje se tam ne spomnijo slučaja, da bi se volkovi priklatili v Mostar.

d *Krogla se mu je zarila v trebuh.* Pretekli teden se je poročil v vasi Otoku pri Vinkovcih 24 letni mizar Ivan Gregurič z Marijo Šolečevičevo. Vršila se je velika svatba in po tankašnji navadi so svatje ob tej priliki streljali z revolverji v zrak. Naslednjega jutra je hotel Gregurič nadaljevati svatovsko veselje in je pričel tudi sam streljati iz svojega revolverja. Ena krogla je izstrelila tako nesrečno, da se mu je zarila v trebuh in ga smrtno nevarno ranila. Prepeljali so ga v bolnišnico v Vinkovcih, kjer pa je že čez tri ure umrl.

NAZNANILA.

n *Preddvor.* Prosvetno društvo iz Jezerskega priredi na svečnico ob treh popoldne v Preddvoru igro »Lovski tat«. Preddvorci in okoličani vladno vabljani.

n *Rečevč Andrejček.* Igra s petjem v 5 dejanjih, na Svečnico 2. februarja ob 3 popoldne v društveni dvorani v Delu pri Ljubljani. K obilni udeležbi vabi Dramski odsek.

n *Sodražica.* V nedeljo 3. februarja ob 3 popoldne bo v dvorani burka v 5 dejanjih »Babilon».

n *Šentur pri Kranju.* Prosvetno društvo priredi v nedeljo 3. februarja 1929 ob treh popoldne v Ljudskem domu veseloigro »Carlijeva teta«. Igra je polna smeha in zabavnih zapletljajev. Priidite gledati!

n *Sv. Helena.* Na pustno nedeljo ob 3 popoldne ponovi tukašnji Orel burko »Lumpacij Vagabund«. Kdor se hoče res iz srca nasmejati naj te prilike nikar ne zamudi.

n *Vinariki in sadjarski tečaj.* V svrhu temeljite praktične izobrazbe v vinarstvu in sadjarstvu se priredita od 1. marca do 1. decembra 1929 dva devetmesečna tečaja pri obilnih trsnih in drevesnicah: v Pekrah in v Kapeli. V vsak tečaj se sprejme po 10 mladeničev. Pouk je v prvi vrsti praktičen in le v toliko tudi teoretičen, v kolikor je to za boljše razumevanje vsakega posameznega opravila v vinogradu, v trsnici, v sadonozniku, v drevesnici in v vinski kleti nujno potrebno. Gojenci dobe prosto stanovanje, brezplačno kmečko hrano in mesečno po 100 Din na roko za nabavo manjših potrebščin. V tečaj se sprejmejo vinariki in kmečki mladeniči iz mariborske oblasti, ki so stari najmanj 16 let, dovolj razviti in močni za opravljanje vseh opravil v vinarstvu in sadjarstvu. Prošnje za sprejem, kolikovanja z 20 Din in 5 Din je priložiti: 1. kratni list, 2. zdravniško spričevalo, 3. pravečno spričevalo, 4. izjavo staršev, da puste prosilca 9 mesecev nepretrgoma v

PO DOMOVINI

DOL PRI LJUBLJANI.

Z novim letom je začel voziti potniški avto iz Ljubljane skozi Dol do Dolskega dvakrat na dan sem in tje. Je vedno precej zaseden in je ljudem splošno ustreženo. Vsaj nekoliko je s tem popravljen napaka, da se svoj čas ni zgradila železnica po naši strani. — Naša Hranilnica se normalno razvija. Vloge koncem leta 1928 znašajo 1.055.000 dinarjev, kar je za mali okoliš že nekaj, pa bi bilo lahko še bolj ob večji zavesti skupnosti kmeta. Vpliva sereba na take reči bližina Ljubljane. Toda v slučaju potrebe ne dobi kmet posojila v Ljubljani za iste obresti, kot doma. — Društveno življenje v našem domu goji dramatični odsek; igre so dobro obiskane, pogrešamo pa predavanja in radio, kar, upamo, se pride. Igra »Kraljčina s mrtvim arcem« se je prav dobro obnesla. Sedaj se pripravlja izboljšani »Reveček Andrejček«. — Sicer vlada mrazu primerno politično zatišje, kar blagodejno vpliva na živce.

PONIKVE PRI DOBREPOLJAH.

Kljub hudi zimi imamo pri nas vendar življenjski predpust. Imamo namreč kar 10 zakonskih kandidatov in kandidatkin, ki so sedaj na oklicih. Imamo pa tudi sedaj v naši vasi gospodinjstvi tečaj, katerega poseja 12 gojnik. Ko se je za tečaj pripravljalo, se je prijavilo 14 deklet. Pred otvoritvijo se jih je pa nekaj izneverilo. Tečaj se je mogel potem izpolniti z nekaj dekleti iz sosednjih vasi in se je otvoril 16. t. m. Sedaj pa bi nekatere, ko vidijo, da tečaj lepo uspeva, zopet radi pristopile, pa je žal prepozno. Gna. voditeljica je zelo zadovoljna z gojnicami, da so marljive in ubogljive. Kaj se bodo naučile, bo pokazala končna razstava.

ZAGORJE OB SAVI.

Dne 22. januarja 1929 je umrl upokojeni bivši 40letni rudar gosp. Franc Podlesnik. Kako je bil rajni med občanstvom spoštovan, je pričel njegov pogreb, ki se je vršil 24. t. m. ob ogromni udeležbi občinstva. Udeležilo se ga je več javnih korporacij po svojih zastopnikih, razna društva so razobesila zastave, udeležila se je pogreba Rudarska godba, nadala Orli, ki so zapeli krasne žalostinke pri hiši, v cerkvi in ob odprtem grobu. Vsem, ki so prerano umrlega na tako spoštovan način spremlili k večnemu počitku, se je imenu vseh sorodnikov najiskrenejše zahvaljuje Marko Cesar v Laškem.

LOM.

Obenem z otvoritvijo ljubljanske Radio-postaje je dobil tudi Lom svoj radio-aparat, ki služi

tečaju in 5. odpustnično časovne šole. Tako opremljeno prošnja naj prosilci osebno izroče upravitelju oblastne trsnice in drevesnice v Pekrah ali v Kapeli, kjer pač žele obiskovati tečaj, najkasneje do 10. februarja 1929.

Svojim prijateljem v domovini sporočam tem potom, da sem, hvala Bogu še zdrav ter da na vsako pismo iz domovine takoj odgovorim. V zadnjih štirih mesecih sem pisal več pisem svoji ženi in prijateljem. Pismo na ženo Karolino Opalk, pošta Bučka v Sloveniji, je bilo registrirano pod št. 418. Ako ničesar ne prejmejo, žal nisem kriv. Vsem, ki ste mi pisali, posebno m. ji družini, srčna hvala in lep pozdrav. — Rudolf Opalk, 900—53 Str. Wylam, Alabama, North America.

Vabilo na izredni občni zbor Gospodarske zadruge za Prekmurje, Mursko polje in Slovenske gorice, registrirane zadruge z omejeno zavezo, kateri se vrši v ponedeljek, dne 11. februarja 1929 ob 7 zjutraj v pisarni Posojilnice v Gornji Radgoni. Dnevni red: 1. Odobritev zapisnika zadnjega običnega zbora. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odstavitev načelstva. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Sprememba pravil. 7. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepljen, se vrši pol ur kasneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih zadrušnikov. Za nadzorstvo: M. Gabero l. t. predsednik.

faranom; da poslušajo godbo in predavanja zlasti o gospodarstvu, o gospodinjstvu, o delavskem vprašanju itd. — V Lomu dobimo novo dvorazredno šolo. Dolg in hud je bil boj zanj, a končno so vendarle prodrli Lomljani s svojim načetim. Vee priloge so bile zavrnjene. Šola bo stala sodej v Lomu blizu župne cerkve; vsilani ne bodo samo otroci lomske, ampak tudi tržiške župnije iz vasi Slap in Sp. Dolina. — V nedeljo popoldne po litanijah se bo vršilo predavanje prosvetnega društva. Govoril bo naš priljubljeni in priznani govornik g. kurat Fr. Bonac iz Ljubljane. Vabljeni tudi okoličani!

SKOCIJAN PRI MOKRONOGU.

Sadarsko društvo priredi dne 2. in 3. februarja v tukajšnji šoli dvodnevni tečaj o vinarstvu in sadjarstvu. Sadjereji in vinogradniki gotovo ne bodo zamudili te ugodne prilike, da se pouče o teh važnih panogah našega gospodarstva. — Naši pogorelci v Stari vasi so že postavili nova gospodarska poslopja. V njih vidijo plačilo svojih pridnih rok; mnogo so jim pomagali tudi dobri sosede, mnogo so si pa pomagali tudi s tem, ker so dobili stavljeni les (hrastov in smrekov) iz državnih gozdov po jako znižani ceni in tudi bivši oblatni odbor se jih je spomnil z lastno podporo.

TRŽIŠČE NA DOLENJSKEM.

Neki podjetnik je v vasi Pijavce kupil zemljišče, kjer namerava postaviti žago in mlin. Vsi z veseljem pričakujemo. — V nedeljo, 3. svečana bo imelo tukajšnje »Prvo gospodarsko dobrodelno društvo« v prostorih g. Prijatelja redni občni zbor. Spored: Točke 1—4 po členu VII. društvenih pravil. 2. Slučajnosti. K obilni udeležbi ste vabljeni vsi člani in članice ter nečlani, da bodo videli, kako koristno in potrebno je to društvo.

SELA-SUMBERK.

V ponedeljek, 24. t. m. smo pokopali 23 letnega mladeniča Jožeta Kocijančiča iz Arčevca. Podlegel je vročinski bolezni. Med farani je bil zelo priljubljen. Pokojnik je bil zelo blagega srca, vzor mladeničev Marijine družbe zato ga bomo pogrešali. — Komaj smo zasuli jamo za pokojnika, že

se je vnovič oglašil mrtvaški zvonček, ki oz. anja, da je preminula 56 letna Marija Fink, mati ševilne, še nepreskrbljene družine. — Edina vesela novost v naši fari je radio, ki ga je nabavil g. F. Ozimek, trgovec. Hvalje vredna je ta naprava, ker nam omogoča stik z ostalim kulturnim svetom, saj marsikak večer ali nedeljski popoldan pozorno poslušamo poučna predavanja in novosti iz Ljubljane ter drugih evropskih postaj.

ST. VID PRI STICNI.

Na praznik sv. Družine je izdihnil svojo blago dušo 83letni Jožef Trlep. Pokojnik zasluži, da mu tudi v »Domoljubu« postavimo skromen spomenik, saj je bil njegov zvest naročnik skozi 40 let; pa ne samo naročnik, tudi zvest bravec. Kako rad je pripovedoval, kaj je v »Domoljubu« bral. Zadnja leta, ko že ni mogel več hoditi, in ko se bližale volitve, so mu morali njegovi domači preskrbeti voz, da se je peljal na volišče ter oddal svoj glas SLS. Bil je skromen, ponižen in potrpečljiv, nikdar ni tožil o svojih križih, znal jih je mirno prenašati. Vedno je govoril: Bog že ve, kaj in komu pošilja križe. Imel je veliko prijateljev, ki so ga vsi ljubili in spoštovali. Zapušta ženo in dve hčeri.

ST. GOTARD.

Dne 24. januarja je tu umrl Franc Cukjati, posestnik in bivši trgovec. Dosegel je visoko starost. Rojen 9. novembra l. 1875, je dopolnil 83 let. V svoji moški dobi je zavzemal v župniji važno mesto. Bil je edini trgovec in gostilničar v bližini farne cerkve. Od l. 1891 dalje je bil 15 let župan. Veliko si je prizadeval za ustanovitev samostojne občine Trojane. Dne 7. aprila 1892 je sklenil kranjski deželni zbor zakon po katerem se občina St. Ožbald razdeli v dve novi občini: v Trojane in Blagovico. Ze stari občini je načeloval tri leta in ko se je razdelitev izvršila je bil dne 16. januarja 1894 ponovno izvoljen za župana v novi občini Trojane. Lani v maju mu je umrl sin Josip. Od tedaj je vedno bolj hiral in se čutil zapuščenega. Bil je dolgoletni naročnik »Domoljuba«, ki ga je kljub visoki starosti prav rad prebiral.

SELA PRI SUMBERKU.

Na sv. Neže dan smo pokopali 23 letnega mladeniča Jožeta Kocijančiča, po domače Artičvega iz vasi Grčevca. Njegova smrt je težka izguba posebno za starše, ki jini je bil rajni dober sin in priden delavec. Na zadnji poti ga je spremlil domaći g. župnik in župni upravitelj iz Smihela pri Žužemberku. Dekleta iz Marijine družbe so mu spletile vence in santje so jih nosili. Razen domačih

»SLOVENE« POVSOD

V vse kraje v naši državi in širom sveta razpajejo vsako jutro vlaki in avtomobili v dvajset urah izvodih naša dnevnika. Ali si tudi ti med tistimi, ki ga dobe? Če še nial, sporoči nam takoj po dopisnici svoje ime in točen naslov.

»SLOVENE« LJUBLJANA JUGOSLOVANSKA TISKARNA

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Razno. Novi mehiški predsednik Giles je izdal za katoliške amnestije (pomilostitev). Menda je to prvi korak k razgovoru s sv. stolico. — Nemško društvo svete dežele (»Der Deutsche Verein vom Heiligen Lande«) bo proslavilo l. 1930 75-letnico obstanka. Ima za svoj namen misijonske cilje in da budi med nemškimi katoličani zanimanje za sv. deželo. Doseglo je v tem oziru že velike uspehe. — Bavariji bodo počastili mašniški jubilej sv. očeta z romanji in drugimi svečanostmi. — Belgijska kmetijska organizacija katoliške mladine »Boerenband« ima 20.000 organiziranih članov. — Katoliška cerkev šteje sedaj okrog 310.000 duhovnikov med katerimi je 110.000 misijonarjev. Skofov je 806, nadškofov pa 204. — Nekdanji kitajski ministrski predsednik Lu Tsin Tsing je vstopil l. 1927 v neki belgijski katoliški samostan in si je izbral ime brat Peter Celestin.

Italija.

s Razno. Na registrski urad v Ajdovščino je prišel nedavno posestnik Lavrenčič iz Vrhpolja. Ker ne zna italijanščine in ker je bil v uradu navzoč uradnik Skrt, katerega je rodila slovenska mati, je mož govoril slovensko. Kar naenkrat pa skoči uradnik Skrt ves besen po koncu in prične psovati Lavrenčiča s tepcem in norcem, »ker bi moral vedeti, da je tu že deset let Italija, a se še vedno ni naučil italijanščine«. Naposled ga je s silo

faranov so prihiteli na pogreb tudi sorodniki in soadje iz Dobruča in St. Vida. Potrtim staršem je srce polno hvalečnosti vsem udeležencem.

SV. GORA PRI LITLI

Z novim letom je dobila občina Kandrše novega župana Iv. Zajca ml. V odboru smo Sveto-gorci in Kolovratani, Kandršani so brez zastopnika, ker so se dali zavoditi in so ob volitvah doma ostali. Prav je, da je prišel župan na kolovratško stran, saj ima ta del občine tudi največ volivcev. — V župniji je bilo pretečeno leto samo 11 mrtvih, med temi trije fantje — eden se je kot šofer ponesrečil — in 22 letna Marija Kokle, ki je imela pogreb kakor da bi šla k poroki. Največ let je ušakal 90 letni Janez Bren, oče dr. Hugo Brena. Bil je delaven in še na stara leta neugnan. Tudi bral je veliko. Naj v miru počiva!

IZ METLIKE

Med največjimi sinovi slovenskega naroda, ki so kdaj obiskali naše mesto, je indijanski misijonar in škof Baraga. Bil je nastavljen tu za kaplana od julija 1828 do februarja 1831. Pač se spodobi, da se sedaj ob 100-letnici tega dejstva spomnimo našega nekdanjega kaplana, čigar spomin še danes živi med ljudstvom. Zato priredi fantovska Mar. družba za svetlo slovesno proslavo njemu na čast in v korist našim misijonom. Med točkami sporeda bo posebno privlačna izvirna dvodejanska igra »Baraga v Metliki«. Vrši se v Metliki l. 1831. in leta 1854.

PONIKVE PRI DOBREPOLJAH

Dne 16. januarja se je otvoril pri nas gospodinjinski tečaj, katerega smo dobili po posredovanju g. kaplana, za kar mu na tem mestu izrekamo iskreno zahvalo. Tečaj vodi g. Anica Herletova, katere se je z vso vnemo prijel tega težkega dela, obiskuje ga 13 deklet; želimo obilo uspeha. — In še nekaj posebnega je ta predpust za našo vas, katere ima 70 številk; imeli bomo 9 porok. Novorojenecem želimo mnogo sreče.

vrgel čez prag. — Orožniki so močno pretepli Aleksandra Žgurja iz Podrage, ker jih ni pozdravil na cesti. — Josipina Svava iz Skopega na Krasu je šla voščit novo leto svojim sorodnikom v vasi. Komaj je izrekla voščilo, je padla mrtva na tla.

Nemčija.

s Ostre zahteve bavarskih kmetov. Na zasedanju bavarske kmetijske zbornice so člani sklenili izredno ostre ukrepe. Če vlada ne bi do prihodnje letine sprejela njihovih zahtev, bodo — tako se pravi v sprejeti resoluciji — bavarski kmetje ustavili vsak dovoz svojih pridelkov v mesta. Zadrage, trgovine in podjetja, ki bi prodajala inozemske pridelke, bodo strogo bojkotirali in če še to ne bi pomagalo, grozijo z vstavitvijo plačevanja davkov.

Amerika.

s Razno. V premogokopu Jonesville se je smrtno ponesrečil Alojzij Oven. — V Mocn Run pa je umrla Marija Kavčič, doma iz Zirov. — V Lorain so pokopali 18-letnega Jožefa Klemar. — V La Salle je umrla Neža Berglez. — V Chikago sta umrla zdravnik dr. Jožef Grahek in 19-letni Alojzij Gruden. — V Ely Minn je zaspal v Gospodu Frank Hribar iz Krke pri Zatični. — V Clevelandu so umrli: Neža Tomšič roj. Pucelj iz Slavče vasi pri Žužemberku; Terezija Cugelj iz Tihoboj; Ivan Andoljšek iz Lipljen pri Turjaku; Terezija Vidmar roj. Globokar iz Zagradca in Josip Lekan. — V letu 1928 so vplačali v Združenih državah 9 milijard 169 milijonov dolarjev davka (več kot 513 milijard dinarjev). — V Steeltonu Pa. sta umrli Barbara Benkovič in Marija Lopatec.

Drobne novice.

Angleški parlament bo razpuščen 23. V. Nove volitve 20. VI.

Grški del mesta v Carigradu je pogorel. Romunska vlada je sprejela zakon proti korupciji, ki bo zadel tudi pregreške preteklosti.

Amerika trdi, da gradi nove bojne ladje radi zaščite svoje trgovine.

hripavosti, katarju
pomagajo sigurno
Kaiser-jeve
prsne karamele

V lekarnah, drog.
in kjer so vidni plakati.

300 smrtnih žrtev je zahteval potres v Venezueli.

Cene premogu bodo znižali v — Avstraliji.

228.000 eksekucij je bilo prošlo leto na Dunaju.

Letalska bomba je padla po nesporazumu v neki angleški indijski polk. Mnogo mrtvih in ranjenih.

Vstaja je izbruhnila v Guatemali v Srednji Ameriki.

Sovjetska ruska vlada je zopet nastopila proti pristašem Trockija in jih 150 zaprla. Trockija samega so prepeljali v Moskvo.

25 milijonov dolarjev je dovolil ameriški senat za poostreno izvrševanje alkoholne prepovedi.

Pogorel je umetniški dom v Moskvi.

Sanke so zletele med občinstvo na sankališču v nemškem Stutgaru. Sedem oseb težko poškodovanih.

Mater in dvoje otrok so raztrgali volkovi v neki vasi na Poljskem.

V spanju so se zadušili pred pečjo trije pekovski pomočniki v Budimpešti.

Močan potres je zopet opustošil pokrajino Suanjuan na Kitajskem.

Padala za aeroplane v premeru 28 m so pričeli delovati v Ameriki.

10 milijonov Din je izdal do 15. jan. Berlin za odvajanje snega z ulic.

Volkulja je odnesla enoletno hčerko iz iz zibelke v bližini poljske Vilne.

18.865 električnih žarnic preganja na Dunaju nočno temo.

V 60 m globok prepad je strmoglavil ekspresni vlak v Ameriki. Večina potnikov mrtvi.

Tomaž Bata, znani češki veletovarnar čevljev je vstopil v — ljudsko stranko.

500 vagonov sladkorja je naročila Indija na Madžarskem.

Naslednikom ruskega prestola so proglasili ruski monarhisti velikega kneza Nikolaja.

Nov 18 in pol km dolg predor se otvorili v Italiji med Florenco in Bologno.

Italijanski proračun za mornarico je za 80 milijonov lir višji. Za zrakoplovstvo je določenih 700 milijonov.

12 mrtvih in mnogo ranjenih je bilo pri trčenju vlakov v romunski Prusnili.

120 volkov so postrelili s strojno puško v ruski vasi Sušan na kitajski meji.

Ker so jedli pokvarjen krompir, je moralo 130 oseb v nizozemskem Haagu v bolnico.

Potniško letalo je padlo v morje blizu otoka Krfa. Dva potnika mrtva.

V Jeruzalemu so našli grob z mumijo žene kralja Saolomona.

100 milijonov zlotov (ca. 635 milj. Din) bo najela Poljska za zgradbo stanovanj.

Angleži so nakopali lani v Južni Afriki za milijard Din zlata.

Vsled snežnega meteža je zadel v ameriškem Bellevue avto v tramvaj. 20 mrtvih.

1450 kg zlata je ponudila v nakup angleškim bankam ruska sovjetska vlada.

Avto je zavozil v oddelek orožništva v Budimpešti. 10 orožnikov ranjenih.

140 milijard Din znaša nemški državni proračun, ki ga je predložil finančni minister Hilferding.

Slovenci v Braziliji.

Malo je pri nas poznana ta dežela. Največ jo imajo še za divjo, skoraj neobljudeno, kjer je človek vedno v nevarnosti, da ga ne ubije Indijanec, piči kača ali raztrga kaka zver. Kljub temu se naseljujejo milijoni v ta novi svet, kjer si hočejo najti boljšega zasluzka nego v svoji domovini. Dan za dnevom se vidijo celi transporti teh ljudi, ki jih osrednja vlada naseljuje vedno bolj v notranjost posameznih držav. Vedno bolj se prodira proti zapadu v pragozdove. Tu uničuje človeška roka in ogenj ono, kar je narava ustvarila v tisoč letih. Tu se indijanska plemena vedno bolj umikajo belo-kožcem, ki jim uničujejo njihov dom (pragozd). Zato sovražijo vse, kar je belega.

Brazilija je država, ki obstoji iz enaindvajsetih manjših držav, ki obsegajo okoli osem milijonov kvadratnih kilometrov in imajo 38 milijonov prebivalstva. Največja je država Amazona, ki ima sama tri milijone kvadratnih kilometrov, a 600.000 prebivalcev (t. j. brez Indijancev, ki živijo v pragozdih). Prebivalstvo se peča večinoma s pridelavo gumij (buracho). Za to imajo koncesije samo Angleži iz Anglije in Združenih držav. O kaki industriji tu ni govora, ker gumi izvažajo surov in potem uvažajo izdelanega. V tej državi jako gospodari mrzlina in je zelo nezdrava.

Bolj industrijska je država San. Paulo z glavnim mestom istega imena. Ta država pridelava več kave kakor vse ostale države na svetu. Glavno pristanišče je Santos, kjer se naklada kava. Prebivalcev je v državi San. Paulo 5 milijonov, a od teh jih odpade

najmanj 1 in pol milijona na Italijane. V glavnem mestu imajo skoro večino. Tu izhaja najmanj 10 italijanskih dnevnikov, ki ravnotako napadajo in blatijo naš življenj kot v domovini. Italijani so tu mogočari, ker so tudi jako dobro finančno podprti. Na primer najbogatejši ljudje v vsej Braziliji so Italijani Matarazzi, Martinelli i. t. d. Imajo svoje zastopnike (konzule) po vseh malih mestih. Delajo veliko propagando za Italijo — povsod se vidijo slike — samo za Italijo. Drugi močni naseljenci so Japonci, ki se dobe povsod; jako pridni, tihi ljudje so to in imajo tudi velika podjetja v rokah. Dalje je v državi veliko Nemcev. Imajo banke in industrijska podjetja. Vrhutega so obrtniki, uradniki in trgovci. — Četrto mesto dajmo Sirijcem, t. j. Judom. Imenujejo jih tudi Turke. Ti se pečajo samo s trgovino. — Ostali so domačini in kar je drugih narodov. Portugalec so izključno v Rio de Janeiro. Se dve državi sta naseljeni z Nemci: Santa Katarina in Rio grande da Sul. Tu je bolj hladno podnebje in so se naselili večinoma evropski severni narodi. V ostalih državah so večinoma braziljanci in črnci.

Lastniki kavnih nasadov so večinoma Italijani, Nemci, Angleži, v malem številu so zastopani tudi domačini, Japonci in Portugalec. Večji lastniki kavnih nasadov imajo do 4 milijone grmov kave. Grm da 5—8 kilogramov kave. Z obdelavo se pečajo samo Italijani, Španci in črnci. Kavo pridelujejo države San. Paulo, Minas, Rio de Janeiro in nekoliko Parana in Bahia, dočim se države Matu Grossu, Santa Katarina in Rio grande pečajo z živinorejstvom.

Živina nima tu hlevov kot pri nas, ampak je vedno na prostem, ker tu ni zime in zato je jako poceni. Pšenica, koruza se pridelava v malem številu, zato jo uvažajo.

Odkar so se zaprla vrata Severne Amerike, Kanade in zavoljo revolucije Mehike, se ljudje trumoma naseljujejo tukaj, posebno ker se tu vse leto dela. Prvi med temi so kakor sem že omenil, Italijani, Japonci, Poljaki in Ogrji. Največ teh ljudi gre delat po kavinah nasadih, kar za naše ljudi ni priporočljivo, ker je težko delo in velika vročina.

Vseh Jugoslovancev bi bilo tu 10 do 15 tisoč, največ je Dalmatincev in Slovencev. Živijo vsi v mestu San Paulo. So še neorganizirani, brez konzula, brez vsake zaščite. Ko so kot zidarji delali pri italijanskih družbah, so jih te odpustile, češ, da so Jugoslovani. Posle konzula vodi francoski konzul, ki ne zna niti besedice našega jezika. Na vratih je napis: »Kdor ne govori portugalsko ali francosko, mu vstop ni dovoljen ali pa si poišči tolmača.« Sedaj se je začelo malo gibanja tudi med nami. Imamo že tamburaško in pevsko društvo. Ako bo mogoče, ustanovimo v kratkem podporno enoto. Zato prosimo merodajne činitele, da bi se zavzeli za naš življenj tu in imenovali tu katerega našega rojaka za namestnika konzula. Ker vsi narodi imajo vsaj enega, da jim raztolmači ali spiše kako prošnjo, a mi nič.

Med izseljenci pridejo največ v poštev obrtniki, mehaniki, zidarji, mizarji in tesarji. Zasluzek je približno do 2 dolarja na dan, a dela se vse leto, ker tu ni zime. Kdor

19

RAZNO

Zagorski zvonovi.

Nema deklica se je kmalu udomačila na Osojnikovem domu. Do Tončke je čutila globoko prijateljstvo, Marka pa se je sprva bala, ker je vedno tako resno gledal. Vse njegovo čutenje in mišljenje je bilo usmerjeno v gradnjo cerkve. Vse dni je to premišljeval in ponoči je sanjal o tem. Vsi njegovi pogovori, vse njegove besede so se sukale okoli nove cerkve. Večkrat je navdušeno govoril o onem krasnem času, ko bo stala cerkev in ko bo prišel Bog v Zagorje, ko bodo orgle in zvonovi doneli njegovo slavo. Ob takih prilikah je gledala nova dekla z občudovanjem, z nekakim spoštovanjem na kmeta in njene oči so kar visele na njegovih ustnicah. Deklica namreč ni bila gluha, temveč samo nema; zato je hitro spoznala večje zadeve svoje nove domovine in ko je videla, da je njen stric Jože ter Osojnikova brat in sestra s tem tesno zvezana, se je tem bolj zanimala za stvar. Sicer pa je že stvar sama na sebi globoko vplivala na sanjarsko naravo neme deklice.

Nekega dne je doživel Marko rove neuspehe. Jesenovka je vztrajala pri svojem sklepu in je tudi svojemu možu prepovedala, da bi dal kaj denarja. Poleg tega ni bilo mogoče odtrgati od Podgorja malega cerkvenega kapitala, na katerega je Marko računjal. — Marta je zvedela od Tončke, zakaj je brat tako potr in postala je še sama zelo žalostna. Čez nekaj časa je stopila k Marku in mu z znamenji povedala, da je zaslužila v mestu kakih sto goldinarjev in bi sedaj iz srca rada dala ta denar za cerkev.

Marka je to globoko ganilo in prijazno je rekel:

»Marta, ti si dobra — dobra deklica. Ko bi imeli drugi ljudje pol toliko srca, kakor ti, bi kmalu imeli novo cerkev. Toda tvoje žrtve ne morem sprejeti. Preden bi sprejel denar od sirote, dam raje svoj zadnji vinar.«

Deklica je imela vse solzne oči in z znamenji je povedala, kako zelo ji je žal, da ne more ničesar storiti za novo cerkev. Marko pa jo je tolažil:

»Le bodi mirna, Marta. Naš gospod vidi tudi dobro voljo. In če hočeš storiti nekaj zelo velikega za stvar, potem moli, mnogo moli, da bo prišel k nam božji blagoslov.«

In od tega dne dalje je klečala nema deklica često dolgo časa pri znamenju in zrla s svojim isvetlimi očmi v Marijino podobo, ne da bi premikala ustnice.

VII.

Križnarjeva Gela je v preteklem letu večkrat strastno nastopila napram Osojniku, toda on jo je vedno potolažil. — Začetkom posta sta se slučajno zopet sešla. Ko se je vračal Marko neke nedelje zvečer iz Podgorja in šel mimo Vidmarjeve hiše, je nenadoma stopila izpred vrat in se mu pridružila.

»Ali smem iti malo s teboj, ali ti je mogoče moja družba zoprna?« je vprašala Križnarjeva hči nekoliko zbadljivo.

»Gela,« je prijazno odgovoril Osojnik in rahlo zardel, »dobro veš, da mi ni nobena družba ljubša od tvoje.«

»Ako bi ti bilo kaj za mojo družbo, bi me že večkrat poiskal, toda ni te na izpregled kar pol leta,« se je jezila deklica; »prav nič več ne vem, kako je med nama.«

»Kako je med nama, Gela? Mislim, da je tu izključen vsak dvom. Kar sva sklenila, to drži, samo

To je storila Cerkev! Sicer so še zastareli taki občutki, a že jih vidis zapisane, da je Cerkev proti delavstvu, da ni socialna, da je brezpo- trebna. Pogledaj, če je to res! Prvi zakon, ki je od- pravil nedeljsko delo, je bil sprejet od katoliške večine 14. novembra 1814. Prvi zakon za varstvo delavk in otrok so pred- lagali francoskemu par- lamentu trije katoliki, med njimi sloveči grof Montalembert, dne 22. decembra 1841. Misel za mednarodno uzakonitev varstva delavcev je spro- žil l. 1857. katolik Daniel le Grand. Prvo kreditno zadruge je ustanovil leta 1880. katoličan Micent. Prvo podeželsko hranil- nico je ustanovil župnik Rafn. Prve vrtno kolo- nijo je ustanovila katoli- čanka gospa Hervieu, l. 1891. pa v St. Etienne jezuit p. Volpette. Za gluhome se je prvi za- vzvel duhovnik de l'Épée. Prvo delavsko ministr- stvo v Evropi je bilo ono v Belgiji, ki se je začelo 25. maja 1895 pod kato-

mislil odpotovati, ne da bi se prej informiral, mu ne garantiramo za delo.

Upam, da boste ustregli tej moji prošnji in izdali v Vašem časopisu, ker to ni samo moja prošnja, ampak prošnja sto in sto mojih bratov. Ker vem, da sem napravil več napak, bi Vas prosil, da jih popravite.

(Kdor se hoče izseliti v Brazilijo, naj ne hodi tja, dokler ne dobi vseh informacij pri izseljeniškem oddelku oblastnega odbora v Ljubljani. Slovenci v Sao Paulo imajo tudi svojo pisarno, v kateri naj se oglasi vsakdo, in sicer na naslov: Francisco Pavlovič, Cafelandia, L. Noroeste E. Sao Paulo Brasil.) Ivo Budkovič.

Radio.

Program od 31. januarja do 7. februarja 1929.

Vsak dan: 12.30 Reproducirana glasba, 18 časovna napoved, 18.30 slanje vode in borske vesti, 22 najnovejša poročila in časovna napoved.

Cetrtek, 31. jan.: 17 koncert radio orkestra, 18 čestitka, 18.30 o izboru šoljanu travnikov, 19 italijansko, 19.30 zgodovina Slovenov, 20 slovenski akademski odtok poje narodne in umetne pesmi. Radio orkester.

Petek, 1. febr.: 17 koncert radio orkestra, 18.30 gospodinjstva ura, 19 francosko, 19.30 o varstvu spomenikov, 20 večer česke glasbe, III. izjava radio orkester. — Sprehod po evropskih postajah.

Sobota, 2. febr.: 9.30 prenos cerkvene glasbe, 10.30 članovanje in delovanje združenih elektrarn, 11 koncert radio orkestra, 12 časovna napoved, 13 Kropa: šege in običaji, lahka glasba, 16.30 o francoski dobri med Slovenci, 17 recitacije, 20 mladinska spevalnica »Slava domovini: poje ženski zbor dr. ž. n. uč. v Ljubljani. Radio orkester.

Nedelja, 3. febr.: 9.30 prenos cerkvene glasbe, 10 o elektriki, 11 koncert radio kvarteta, 12 časovna napoved, 15 reproducirana glasba, 15.30 hu-

moristično planinsko predavanje, 16 reproducirana glasba, 16.30 predavanje, 17 recitacije, 20 pevski večer povskega društva »Slavec«. — Radio orkester.

Ponedeljek, 4. febr.: 17 koncert radio orkestra, 18.30 čestitka, 19 francosko, 19.30 zdravstveno predavanje, 20 večer komorne glasbe.

Torek, 5. febr.: 17 koncert radio orkestra, 18.30 literarne in književne pol ure, 19 nemščina, 19.30 iz kemije vsakdanjega življenja, 20 pesma glasba.

Sreda, 6. febr.: 17 koncert radio orkestra, 18.30 pravljice, 19 srbohrvaščina, 19.30 o naših sosednih državah, 20 slovenska narodna in umetna pesem.

Kako smo se pogovarjali o Mohorjevi družbi.

Mrzlo nedeljsko jutro se je pričel pri nas poučni kmetijski tečaj. Pri tem smo slišali tudi to in ono stvar, ki se kmetijstva tiče le bolj malo, pa je vendar prav, če človek tudi o tem včasih kaj sliši.

Tako se je n. pr. tudi naš tečaj začel s predavanjem o — ljubezni do domovine.

»Pravijo,« tako nekako je pričel predavatelj, »da se ceni vrednost kake rodbine po tem, koliko zlahte skupaj drži. Prav tako pa mora držati skupaj vsaka vas, vsaka župnija in tudi — vsak narod. Naš človek se mora zavedati, da je Slovenec, in mora biti na to ponosen. Ni bolj žalostnega kakor to, da se naši ljudje dostikrat tako hitro odrode svojemu narodu, če pridejo v tujino. Nekaj časa služi naša dekle v Zagrebu, pa že komaj zna slovensko, ko pride domov.

Malo nas je Slovencev, zato moramo tem bolj gledati, da se nam izgubi kar mogoče malo naših ljudi, ki se izselijo. Kadar odhaja naš fant, naše dekle po svetu, mu

moramo reči: Ne pozabi v tujini, odkod si in kaj si! Slovenci moramo imeti neko vez, ki nas druži, pa naj smo doma ali v tujini. Ta vez naj ustvarja med nami enotnost mišljenja in goji naj v nas vse one lastnosti, ki delajo narod velik: vernost, poštenost, pridnost in medsebojno pomoč! Te vezi ne more tvoriti med nami noben časnik, more jo tvoriti samo — Mohorjeva knjiga! Zato glejmo, da se bo Mohorjeva knjiga tako razširila, da bo res glasilo vsega našega naroda, da bo imel Mohorjev koledar vsak Slovenec doma in na tujem!«

Tako nekako je govoril predavatelj in nas je povabil, naj se sedaj v obilnem številu oglasimo k razgovoru o tem, kar je povedal.

»To je res, da bi morala priti Mohorjeva knjiga v vsako hišo,« pripomni kmet Posečnik. »Saj je tako poceni, da se ne more nikdo izgovarjati, da ne utrpi na leto dveh kovačev.«

»Se berač jih lahko prihrani na leto,« se je zasmajal predavatelj. »Naj pa malo hitreje hlača od hiše do hiše, pa bo na leto 20 dinarjev natehtal.«

»Koliko pa je sedaj Mohorjanov?« je vprašal Jurjevce.

»Ali nisi bral v Koledarju, da jih je dobrih 51.000?« se začudi Mohor. »V ljubljanski škofiji pride en Mohorjan na vsakih 21 oseb, v mariborski pa na vsakih 28 oseb. Drugod po svetu izven Slovenije jih je razmeroma malo. Pomislite: Zagreb s svojimi 20.000 Slovenci ima samo dobrih 40 Mohorjanov! Potem ni čudno, če izgubljajo naši izseljenci stik z domovino!«

»Največ lahko stori za razširjenje Mo-

smrt lahko to razruši. Ali ti moja beseda ne zado- stuje?«

»Tvoji besedi že verjamem; toda če se me cele tedne ne spomniš, začne človek dvomiti.«

»Gela,« je rekel z rahlim očitkom, »krivico mi delaš. Vsak dan mislim nate, in vedno sanjam o dnevu, ko bova stopila kot ženina in nevesta v novo cerkev ter drug drugega osrečila.«

Nežno jo je gledal. To ji je laskalo; toda zatajila je veselje in rekla napol zaničljivo:

»Marko, v novi cerkvi ne bova prišla nikdar skupaj. Preden bo cerkev gotova, ne bova imela že nič las na glavi.«

»Ali imaš tako malo vere vame?« je rekel užaljeno.

»Vera — vera! Že več kakor eno leto delate, pa ni še skoraj nič videti.«

»Pri vsaki stvari se je najlažje posmehovati, Gela.«

»Sam si kriv, če se ljudje posmehujejo. — Pred kratkim ne bi še nikdo mislil, da bo hodil nekoč Osojnik kakor berač od hiše do hiše in prosjačil za krajcarje.«

Val krvi je planil mlademu možu v lice. Za hip se je zdelo, kot da bo ostro odgovoril, toda kmalu se je umiril in mirno rekel:

»Nisem prosjačil zase, toda prosjačiti za našega Gospoda je častna stvar. Sicer pa pri vas nisem nadlegoval.«

»Da, našo hišo si izpustil in nas tako del ljudem v zobe.«

»Saj vsa občina ve, da bi tvoj oče nič ne dal, ker mu je zoprna nova cerkev.«

»Tudi meni je zoprna — v današnji se je raz- jezila deklica.

»Ne smeš govoriti tako, to me boli.«

»Ne morem pomagati; toda jezna sem na to cerkev, zelo jezna. Stoji med nama, da ne moreva priti skupaj.«

»Bova že prišla skupaj, Gela, prav gotovo, to ti rečem. Saj ni tako hudo, če morava malo čakati, ako se imava rada.«

»Tebi seveda ni težko, toda meni! Ti, ki imaš polno glavo drugih misli, niti ne slutiš, kako zelo trpim.«

»Gela, tvoj oče menda ni krut s teboj?« je vprašal prestrašeno.

»Krut, to baš ne; toda vedno bolj me sili, da se moram poročiti. Pravi, da bom sicer prestara, in da potrebuje človeka, katerega bi vpeljal v gospodarstvo, dokler je še sam pri življenju. — Izbral je že ženina zame, mlajšega poštarjevega sina iz Vrbovca, ter hoče, da bi ga kratkoma vzela. No, kaj praviš k temu? Ali te nič ne skrbi, da me boš izgubil?«

Osojnik je prebledel, nekaj časa molčal in nato mirno rekel:

»Ne, Gela, nič me ne skrbi; saj imam tvojo besedo.«

»Besedo človek lahko da, toda včasih so razmere močnejše od človeka.«

Zopet je planila Osojniku kri v glavo. Potreboval je nekaj časa, da se je umiril, nato je rekel navidezno mrzlo:

»Gela, ako imaš poštarjevega sina raje kot mene, nočem biti napoti tvoji sreči.«

Sedaj je deklica spoznala, da je šla v svoji igri predaleč. Hitro je stvar okrenila in rekla z veseljem glasom:

»Haha, Marko, sedaj si pa ljubosumen in to mi ugaja. Radi poštarjevega sina si ni treba beliti glave.

liško vladno. Največ socialnih zakonov na Francoskem je predlagal katoliški voditelj Albert de Mun, v Nemčiji pa katoliški centur. Zahtevo po pravičnini in zadostnih plačah je stavil papež Leon XIII. v svoji encikliki. Usmiljene sestre in drugi redovi so v enem samem letu oskrbovale 150.700 siromakov in bolnikov. Kaj je storila duhovščina in katoliški redovi med svetovno vojno, pa vsi veste in ste vsi čitali.

Živ človek — iz kovine! V Londonu so otvorili inženersko razstavo. Največje zanimanje vzbujala živ človek iz kovine. Težek je okrog 80 kg, narejen na ta način, da sam vstane, tudi hodi, giblje s roko in glavo in celo govori. Seveda je pa vse skupaj samo »mašinar, brez duha. Posebni električni aparati mu gonijo posamezne dele telesca in iz ust mu govori radio- aparat.

Oloke krađe! V ameriškem mestu Chicago se je nastanila roparska banda, ki krađe otroke milijonarjev in jih potem vrača, če dobi velikanske vsote denarja zanje. Policiji se je posrežilo, nekatere od te roparske bande ujeti.

horjeve knjige duhovščina, pripomni Kveder. »Pridem v župnišče po kakem opravku, pa me vpraša župnik, če imam Mohorjeve knjige. Seveda jih naročim, že zato, ker me je sram, da bi delal izjemo.«

»A duhovnik tudi ne more biti vsemu kos,« meni Mohor. »Vzemimo, da kdo baš nima pozimi nič opravka v župnišču: ali more duhovnik iti k vsakemu na dom? To ni mogoče. Vsi moramo pomagati. Mohorjeva knjiga mora postati tako živa resnična potreba vsakega Slovenca, da ne bo nikogar treba šele nagovarjati, naj se vpiše, oziroma naj obnovi udnino. Naš človek, ki n. pr. gre v tujino, mora vzeti s seboj zavest, da bo v tujem kraju naročil Mohorjevo knjigo, tudi če tam ne bo slovenskega duhovnika, ki bi bil poverjenik družbe. Saj se vsak lahko naroči tudi sam na knjige kar naravnost pri družbi v Celju.«

»Časopisi bi v tem oziru tudi lahko mnogo pripomogli,« dostavi Plešavnik, »da bi dobil slovenski narod v Mohorjevi družbi svoje osrednje glasilo. O teh stvareh naj bi večkrat pisal Domoljub.«

Saj tudi bo, je pojasnil predavatelj. »Čul sem, da bo odslej do začetka marca v vsaki številki prinesel kaj o Mohorjevi družbi, tako da ne bo nobenega naročnika

Domoljubovega, ki bi ne bil ponovno opomnjen, naj se vpiše med Mohorjane, če se še ni.«

Rekli smo že to in ono, pohvalili nekatere knjige in pogodrnjali čez Riki-tiki-tavi, želeli, da bi kmalu Finžgar zopet napisal kake Strice za Mohorjevo družbo, in bili vsi enega mnenja, da zasluži Mohorjeva družba še mnogo mnogo več naročnikov nego 51.000 in da jih mora biti vsaj v dveh letih že 60.000, če ne še prej! V to pomozi Bog!

Gorenjec.

Pismo iz Združen h držav Amerike.

Joliet: suho mesto ob čikaškem prekopu. Pravijo, da mesto ne pozna pijače in vendar se marsikateri večer opazi, da se dobrovoljne postave zibljejo proti svojemu domu na veselje ljubke ženske. Tisti, ki prodajajo pijačo, so čez noč obogatili. Res pa je, kot je opazovalec čul, da preje, ko še ni bilo stroge prepovedi glede opojnih pijač, se je za mal denar dobila zdrava pijača; a zdaj mnogokrat ne tako.

Kakšne so delavske razmere? V splošnem slabe in naši ljudje se drže dela, da ga kdo drugi ne izpodrine. Še tukaj rojeni, ki dobro obvladajo jezik in so izučeni za delo, težko dobe job (službo). Kakšni reveži bi bili tu novodošli iz starega kraja! Način dela je v Ameriki po elektriki in modernih strojih bistveno izpremenjen. Zato tovarne rabijo manjše število ljudi. Kar jih je oaveč, odpuste. Slišal sem, da jih je v tovarni

preje delalo 100, danes jih zadostuje 25 do 30. To naredi stroj.

V narodnem oziru se zanimajo za stari rojstni kraj, njega običaje, napredek itd. le naseljenci. Mladina se čuti amerikska in če ji govorimo o starem kraju, zavrne, »kaj tam, saj že jesti niste imeli.« Dobe se pač izjeme, a teh je žal silno malo. Tu v Jolietu je približno do 10 tisoč Slovencev. Imajo najlepšo slovensko faro sv. Jožefa v Ameriki. Drugi narodi jo dostikrat nazivljejo »Crainer Church«, kranjska cerkev. Ustanovitelj te fare je znani Rev. Sušteršič. Se zdaj se ga ljudje s hvaležnostjo spominjajo. Predno je bila cerkev dokončana, je č. gosp. Sušteršič meševal v nemški šoli na oltarju, ki ga je izgotovil navdušeni narodnjak Anton Nemanič, doma iz Lokvic pri Metliki. Cerkev je zidana iz rezanega kamna. Za patrona so si župljani zbrali sv. Jožefa. Društvo sv. Jožefa je kupilo kip za veliki oltar.

To društvo je tudi danes med drugimi najbolj agilno. Vodi ga spretno Jakob Šega, doma iz Srednje vasi župnije Loški potok.

Jolietska naselbina ima to čast, da je ustanovila po spodbudi pokojnega župnika Sušteršiča na plemenito željo dobrih mož, kakor Josipa Štukel, Mihaela Vardjan, Šte-

Naročajte „Slovenski list“. Kdor hoče zvedeti najtočnejše in najnovejše nedeljske novice, bo čital „Slovenski list“. :::: Polletna naročnina stane 25 Din. Naroča se v upravi na Miklošičevi cesti

Slivovko, brinjevec, pelinovec, rum in hrševce

si lahko pripravite z našimi esenci. Steklenica za napravo 4—5 l žganja stane samo Din 20.—, po pošti Din 32.—. Trčno navodilo na vsaki steklenici. — Samo v drogeriji A. Kanc sinova, Ljubljana. Z dovska ul. 1

20

Radi ljubega miru. Amerika je naročila v tovarni dva nova velikan-eka balona Zeppelinove vrste. Prostornina bo 175 tisoč kubičnih metrov. Zrakoplov »Italia«, ki je ponesrečil na severnem tečaju, je imel 18.000 kubičnih metrov prostornine. Novi ameriški zrakoplov bo torej desetkrat večji. Dolg bo 200 m, širina 45 m, prevzal bo na uro 130 km. Nosil bo pod repom pet aeroplanov. Oba naročena velikan-eka bodo delali 3 leta.

Dva kmeta. V neki veliki gostilni v Hamburgu sta igrala dva gospoda šah. Blizu njiju je sedel kmet, ki se je sredi igre ogorčen dvignil ter med divjimi kletvicami in posvskami zapustil gostilno. Nihče ni mogel umeti, kaj je kmeta tako razkajalo. Končno se je nekdo spomnil, da je eden izmed obeh igralcev dejal: »Ta kmet mi je silno napoti. Na vsak način mora izginiti.« (Šah pomeni vojsko dveh kraljev, ki vedita v boj kmete in viteze.) Te besede je navzoči kmet pomotoma obrnil nase ter ogorčen odšel.

Na usmrčenje je čakal 15 let. V državi Arizoni v Ameriki je bil leta 1913.

Ne maram ga in nočem ničesar slišati o njem. Zadnjič bi morala iti v Vrbovec in se pokazati njegovim ljudem; a nisem storila koraka. Ne pustim, da bi me prodali kakor kravico, — imam tudi jaz svojo glavo.«

»Samo glavo, Gela?« je rekel še vedno nezadovoljen.

»Ne, ne, ti neverni Tomaž, tudi srce je zraven!« je plamtasto odgovorila deklica; »moje srce je bilo vedno tvoje in ne bo nikdar pripadalo komu drugemu. Da pa težko tako dolgo čakam, mi ne smeš zameriti.«

»Nič ti ne zamerim, Gela,« je rekel mehko in iskreno; »toda glej, najprej je ljubi Bog in potem šele ljudje. Moja dolžnost je, da sezidam tu v Zagorju našemu Gospodu hišo, moja čast in moje življensko delo, kateremu sem posvetil vse svoje moči. Ako bi sedaj vse skupaj pustil, bi se osramotil pred Bogom in pred ljudmi in še najbolj pred teboj, Gela; ti bi me potem ne mogla spoštovati in ljubiti, temveč bi me morala smatrati za slabiča... In sedaj ti bom še nekaj povedal! Ne bo ti treba čakati nedoločen čas. V enem letu bo cerkev gotova, in nato bomo napravili svatbo. Imam že načrt, kako bom dobil sredstva, in lahko se zanesesh name.«

»Ko bi le res trajalo samo eno leto!« je poldvomila — deklica »toda, toda...«

»Ponavljam ti, v enem letu bo cerkev gotova,« je izjavil odločno; »in potem bom izpolnil tvojemu očetu vsako željo, naj zahteva, kar hoče.«

»Marko, Marko, to je pametna beseda!« se je razveselila deklica; »ako boš to storil, bom že še čakala eno leto.«

Burno je zgrabila Gela njegovo roko in mu jo hotela poljubiti. Nežno jo je izvil in krepko stisnil njeno desnico. Nato je rekel:

»Glej, ti si pametna, pridna deklica; tako rad te imam.«

V zaupnem pogovoru sta stopala po hribu navzgor.

Osojnik se je že dolgo pečal z mislijo, ki je povzročila pravi vihar v njegovem srcu. Ali naj doprinese zadnjo veliko žrtvo in pridobi denar za cerkev? Od Jesenovke ni mogel ničesar pričakovati. Na pritiske svojega svaka, Skobčevega Jožeta je odgovarjala vedno isto; da so njeno obljubo napačno razumeli, dokler ne bo cerkev pokrita in zvonik gotov, ne da svojega denarja. Jože ni imel nobenega uspeha. Sramoval se je pred Osojnikom in mu zagotavljal, da je denar siguran samo pozneje. Denarno vprašanje je postajalo vedno težje. Tedaj je vstala v njem misel, da bi zastavil svoje posestvo in plačal sebi pozneje iz cerkvenega fonda. Dolga časa je premišljeval, čisto je bil že napol odločen, a nato zopet ni zmozel tega. Pogovor s Križnarjevo Gelo je bil odločilen. Nenaadoma se je odločil in ni več okleval.

Tri dni po srečanju z Gelo je šel Marko v Vrbovec in pripisal svoji sestri pet tisoč goldinarjev na posestvo. Nato je šel v neko posojilnico in zastavil svoje posestvo. Po kratki cinitvi posestva je dobil mladi kmet kredita štirinajst tisoč goldinarjev. Denar je lahko dvignil v poljubnih terminih. Tudi je lastnik posojilnice obljubil, da bo stala zadeva strogo tajna.

In prišel je pravi čas za zidanje. Mojster Bačar je pripeljal štirideset delavcev v dolino; zakaj dobil je tisoč goldinarjev predurja in pogodbo so spremenili v tem smislu, da bo odbor vsak mesec poravnal stroške. Kakor hitro je izginil sneg iz doline, je nastalo živahno življenje na stavbišču. Vseposvso so tolkli kamenje, mekali apno in sejali pesek. Zagorci sami, ki še niso pričeli s poljskim delom, so

fana Stanfel in par let pozneje znanega Antona Nemanica. Kranjsko-slovensko-katoliško Jednoto, še sedaj ima tu sedež. Ravno letos 1. aprila bo praznovala 35 letnico obstoja. Lepo napreduje pod predsedništvom Jurija Stoniča Družba sv. Družine.

Jolietški Slovenci so v glavnem prišli iz sledečih župnij, kakor Suhor, Metlika, Semič, Črnomelj, Dragatuš, Vinica, Adlešiči. Potem precej jih je okrog Žužemberka, Dobrnič in Trebnja. Par jih je iz Stične. Nekaj družin iz Loškega potoka. Dalje je zastopana ljubljanska okolica, Dobrova, Št. Vid, Prežganje, Slivnica, Vače. Zopet dalje Stajerskega in Notranjskega kot Borovnica, Trnovo, Vipava.

Meh za smeh.

Migljaji za moderno služkinjo.

Ob pol sedmih zjutraj: Čas vstati. Leži še naprej in razmišlja. Počakaj, da gospa zvoni, potem pa leži še nekaj časa. Ako gospa vstane in te pride klicat, tem bolje, jutranje proste vaje ji ne bodo nič škodovali. Ako mlekarica zvoni, pusti, naj zvoni. Ako bo dosti dolgo zvonila, bo itak gospod vstal ter ji odprl.

Ob osmih. Čas za zajtrk. Ako se gospodi morda mudi, porabi priliko ter ji povej, da je potrpljenje božja mast. Ako morda v štedilniku ne bi hotelo goreti, ali ako ti kaj drugega nagaja, pomakni ure naprej, tako da bodo preje odšli od doma. Bodo že zunaj kje zajtrkovali. S tem si prihraniš mnogo nepotrebnega pomivanja.

Ob devetih. Sedaj zajtrkuj sama. Ne pozabi, da je tvoj želodec jako tenkočuten, zato

si vzemi le kaj boljše. Ako kdo zvoni, pojdi k vratom s polnimi ustni in obnašaj se tako, da ne bodo več prihajali in zvonili.

Ob desetih. Pomij posodo od zajtrka. Pri tem ne smeš pozabiti na pregovor, ki pravi: »Živi, a pusti tudi drugim živeti.« Trgovci s porcelanom ti bo gotovo kaj podaril za novo leto, ako se boš pogosto pri njem oglašala. Zato večkrat slučajno pobij kak kos porcelana.

Ob enajstih je gospod gotovo z doma. Pospravi njegovo pisarno ter sežgi vse papirje, ki so popisani; taki namreč zelo kvarijo sobo. Gospodovo pipo in tobak nekaj položi, tako da se na to pozneje ne spominjaš več. Veliko zabave boš imela pri opazovanju gospodarja, ko bo pipo iskal po vseh kotih. Pri tem imaš priliko, da se naučiš mersikako novo besedo, ki jo bo gospod pri iskanju izustil. Copate mu položi med vrata, tako da se bo ob nje spotaknil, ko pride pozno domov.

Ob dvanajstih. Citaj najnovejše novosti, tako da zvečer lahko vsakomur poveš, kaj je bilo danes novega. Pripravi si svoje kosilo. Jej počasi, sicer ti bo želodec delal ovire. Sicer pa uživaj le najboljša jedila in nikakor ne premalo. Ne pozabi tudi na kozarec, le privošči si ga. Po obedu pa ni priporočljivo delati, počij. Popoldne pa najemi postrežnico, da očisti stopnice, sama pa pospravi spalnico. Ako si še vedno utrujena, lahko še malo podremlješ na zofi.

Večerja ob sedmih. Pazi, da gospod ne dobi prevroče jedi. To bi mu škodilo. Mlačna ali pa popolnoma mrzla jed bo zanj najboljša. Vroča jedila bi ne prijala njegovim jetram.

Od sedmih do enajstih počivaj. Ne po-

zabi, da imaš za seboj dan poln težav. Po večerji ne pospravljaj, pusti za drugi dan. Ako morda gospa vsled tega godrnja, reci ji, da naj sama pospravi, ako hoče. Malo gibanja ji ne bo v škodo. Kadar greš na sprehod, reci gospodi, da se vrneš v pol ure, v resnici pa pridi domov, kadar se ti zljubi. Ne odnehaj zatrevati, da ure niso prav naravnane. Ko prideš v kuhinjo, si napravi še dober čaj, potem pa pojdi k zaslužnemu počitku. In to je vse.

—o—

Moderne matere: Učitelj: »Koliko let s star?« — Učenec: »Ne vem. Ko sem se rodil, je bila mamica stara 29 let, zdaj pa pravi, da jih je 25.«

—o—

Službena vestnost. V ljubljanskem mestnem logu sta se sprehajala pesnik in slikar »Kaj pa vidva tu delata?« ju vpraša mestni čuvaj. — »Nabirava utise!« — »To že smeta samo suhljad pustita pri miru.«

—o—

V šoli. Učitelj: »Kdo je odkril, da se zemlja vrti?« — Učenec: »Pijanec...«

—o—

Solidno delo. — »Lepo ste mi napravili sukno! Ko sem jo prvič oblekel, je počila na hrbtu.« — Krojač: »Ker sem gumbe dobro prišil!«

—o—

Zlobno. Žena: »Kaj gledaš skozi okno?« — Mož: »Gledam, ali bo prej dozidana sosedova hiša ali pa ti gotova z oblačenjem!«

—o—

Mirko, tako pa vendar ne smeš trgati knjige.«

»Kako pa, oče?«

neumorno dovažali material. Tudi tesarji so bili tu in pripravljali na bližnjem travniku veliko ostrežje. O Veliki noči je bilo vse v polnem teku. Zidovi so od dne do dne rastle v višino in o Telovem so vzdali že prve oknice, zvonik pa je bil sezidan do lin. In nekaj dni pozneje so pritrdile smrekice na stene novega župnišča. Naslednjo nedeljo je bilo malo slavlje, ki se ga je udeležilo vse Zagorje. Okoli nove zgradbe so postavili ducat miz, pri katerih so vsevpred sedeli tuji delavci in domačini. Nekaj kmetov, ki so prinesle od doma moko in mast, so pekle v stari mežnariji bobne in jih v velikih skledah nosile na mizo. Pred novim župniščem so stali štirje sodčki piva. Vsak ki je prišel blizu, je dobil jesti in piti. Razpoloženje je postajalo vedno živahnejše. Nekateri vaški fantje so streljali s pištolami, drugi so vriskali in metali klobuke v zrak, delavci so peli vesele pesmi. Zadovoljno se smehljajoč je hodil Osojnik med veselo množico. Povsod, kamor je prišel, so ga obkrožali delavci in vaščani, mu stiskali roko in mu govorili prijazno, dobrihako se besede; zakaj, smatrali so ga za gostitelja in prireditelja slavnostnega dne. Prireditelj je sicer bil, toda ne edini gostitelj. Na njegovo vzpodbudo so se namreč kmetje z malimi izjemami domenili, da bodo plačali stroške tega slavlja. Toda sosedge so z veseljem prepustili Marku čast dneva, zakaj le vsled njegovega neumornega, nesebičnega dela je zidanje cerkve tako napredovalo. Osojniku je dobro priznanje in hvala, čutil se je dvignjenega, najčistejša sreča pa je sijala iz njegovega obraza kadar je pogledal na novo zgradbo, na polizgotovljeno delo. — Med kmetičami, ki so kuhale v mežnariji, je bila tudi Tončka z Marto, novo dekle. Popoldne sta obe prišli iz hiše, da bi

si ogledali veselo življenje. Marko, ki je stal v bližini, ju je takoj peljal k neki prazni mizi.

Tudi vedve si morata vzeti čas in piti na moje zdravje! je rekel smeje se ter postavil tri vrčke piva na mizo.

Medve že imava čas, — toda ti? je poredno rekla Tončka. Niti pol minute ti ne ostane za svoje domače ljudi.

Za svoje ljudi imam vedno čas. to več, Tončka, jo je prijazno zavrnil.

Sestra je prijala svoj vrček, trčnila z bratom in rekla iskreno:

Bog te živi, Marko in naj ti izpolni vse želje. In pogledala ga je v oči z iskreno ljubeznijo in s skritim ponosom.

Tončka, sestra, je odgovoril, tudi tebe naj blagoslovi Gospod za vso tvojo dobroto. Ako bo meni šlo po sreči, bo tudi tebi kmalu zasijal dan sreče.

Sestra je stala vsa zardela pred njim, toda Marko se je že obrnil k drugi deklici, ki ga je gledala s svojimi velikimi, otroškimi očmi plaho in spoštljivo kakor junaka.

Marta, je rekel, bodi srečna pri nas! Ako ti morem storiti kako veselje, bom vedno rad storil.

Deklica ga je gledala vsa osupla, obledela je in vztrepetala. Ker ni mogla govoriti, so se prikazale v njenih očeh svetle solze kot odgovor.

Zunaj ob robu stavbišča je šel mimo stari Križnar in Marko je iskal z očmi neko drugo osebo, ki bi jo tako rad videl v svoji bližini; vendar je, njegove novice, ni bilo nikjer. Malo pozneje sta se srečala Osojnik in Križnar baš za cerkvijo, nekoliko proč od vrveža.

Pozdravljen, sosed, mu je zaklical Marko. Veseli me, da si tudi ti prišel na našo veselico.

neki morilec na smrt obsojen. Njegov zagovornik je pletel in mekal rekurze in sivar zavlekel. Med tem je bila smrtna kazen zakonito odpravljena. Zdi se, da z novim zakonom obnovili izvajanje smrtnih kazni. Tudi ta morilec je prišel na vrsto. To pot se je advokat zastopil upirat. Smrtna obsodba je bila lani 1928. izvršena.

Prave katolištvo. Na Angleškem je neki protestantski časopis pisal žaljivo proti francoskemu škofu v Oranu v Alžiriji. Angleški katoličani, svesti si katoliškega občestva, ki veže vse narode, so vložili tožbo proti časopisu radi obrekovanja. Časopis je bil obsojen na 250 funtov.

Bojševiške metode. Kako preganjajo boljševiki vero in njene ustanove. Sna že večkrat poročali. Da dosežejo svoje namene, se ne plašijo nobenih sredstev. Na Kitajskem so n. pr. začeli razširjati v veliki množini zgodbe sv. pisma. Ker pa ne mislijo širiti resnice, temveč svoje prevratne nauke, so sv. pismo pretvorili: govorje in izreke prerokov so kratkoma spremenili v komunističnem smislu, iz oznanjevalcev božje besede so napravili komunistične agitatorje.

Brzoparilnike

bakrene in pocinkane

Bakrene kotle

za žganjekuho, sirarne, štedilnike itd.

izdeluje

Jos. Oforepec - Ljubljana
Za Gradom št. 9 (ob koncu Sireliške ul.)

Zahtevajte ponudbe!

Zahtevajte ponudbe!

ŽE 32 LET V SLUŽBI

bolnih in zdravih

stoji Fellerjev pravi prijetnostiščeti
„Elsafinid“.

Za bolnega

Za zdravega

je Fellerjev Elsafinid zanesljivo domače sredstvo in kozmetikum za umirjenje bolečin, katerega delovanje se hvaleh z neštevilnimi zahvalnicami tudi iz visokih krogov ter iz dalekih krajev pri hudih bolečinah na obrazu ter na celem telesu, pri trganju v sklepih, zobobolu, glavobolu, natančno pri reumatičnih bolečinah, kot o-kladev na rane ter pri mnogih drugih slučajih, ker je najhja pomoč potrebna.

zanesljivo obrambno sredstvo pri čezmerni občutljivosti za hladni zrak, za laženje mišic in živcev, za osvoboditev upadla, moči, kot razkuževalno sredstvo za roke, obraz, zoba, usta in dihalo, kot obramba proti prehladu, kihanju in gripu, za razpuščanje sluzi pri grgranju, proti kašlju, hripavosti i. t. d. Za nego glave kot dodatek deceni vodi za pranje i. t. d.

Nekočko kapljice na sladkorju uteci notranje bolečine in vplivajo poveljno! Dobiva se v lekarnah in sorodnih trgovinah, poskusna stekleničica za 6 din, dvojna steklenica 9 din, ali pa velika specialna steklenica 26 din. Po pošti vsaj en zavoj, kateri vsebuje 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 specialni steklenici 62 din. Šest takih zabojev samo Din 250.— Ves že s poštino in zavezo pri:

Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica Dnja
Elastrg št. 15, Hrvaška.

Ako pa potrebujete kaj dobrega za Vašo prebavo, naročite obenem Fellerjevo blago delujoče Elsu kroglice, 6 stekel 12 din.

INVENTURNA-PRODAJA**97-147-167-197***Želimo temeljito
isprazniti!***HUMANIK**LIUBLJANA, Dunajska c. 1a, „Petovka“
MARIBOR, Gosposka ulica 17
CELJE, Aleksandrova cesta 1
PTUJ, Slovenski trg, „Petovka“**PROMINUL**nadomestna koncentrirana
tečna hrana za perutninoPoveča produktivnost — Ohrani zdravo perutnino
Povišuje dobiček — Prospekti brezplačnoZastopnik: Perutninarstvo M. Golob,
Ljubljana 2 — p. Vrhnika — Slovenija

Edino najboljši

Šivalni stroji in pletilni švic.
„Dubled“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrti in industrijo so le**Jos. Petelinca**

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Punk v vesenju brezplačno.
neViečla a garancija.**Otvoritev točilnice**v Dol. Logatcu v Sichelovem poslopju poleg
srežkega poglavarstva. Priatna domača kapljica,
dober prigrizek. — Priporoča se M. Antičević.**POZOR ŽENINI IN NEVESTE!**MODROCE, vložke, posteljne mreže, di-
vane in tapet. izdelke dobite najceneje pri
Rudolf Radovan, Ljubljana, Krekov trg 7.**Čepilne trte različne vrste**na podlagi Góthe št. 9
in Rip. Portala, pro-
daja trte a F. Zelenko
Jurš n-š Ptui.**Posest**se vsled dru-
žinskih razmer
da za več let v najem
oziroma tudi prodaj.
Obsega h-š: z go-pi-
darskim po-dopjem in
inventarjem vred Zem-
ljišča okro 5 oralo
z gozdovi kateri so še
za sečno smreko in bu-
kovje. Cena po dogo-
voru. Franc Kogej v
Motaku št. 18.**Dve kravi**Bna po te-
letu. Anton Kušpič. Je-
ranovo št. 5, Mekinje
pošta Kamnik.**Ženska**za hišna dela
v Rokodelskem
domu starejša, dobi
tako službo. Ponudbe
na župni urad v Trzinu.**Mizarski vajenec**se sprejme. Vsa oskrba
v hiši. Franc Menart.
St. Vid nad Ljubljano.**Kovarnica**se odda v
na en. Po-
izve se pri Ignac Ka-
stelic, Ponova vas pri
Grosuplju.**Prodajalce posnemal-**nikov 1886 velika šved-
ska tovarna v
vsakem kraju proti do-
bri plači. Naslove pre-
jema TEHNA družba,
Ljubljana, Mestni trg 25**Prikrjovalni tečaj**za pletilje, kroja e. šil-
vilje, n-šivilje Učenci,
ki ne morejo osebno k
poduku, ga lahko zvr-
ši o doma potom učnih
zvezkov. Damam, ki ne
morejo v tečaju: nouk
v poljubnih urah. Brez-
plačna rekomandacija
služb. Izdelava krojev.
Zasebno krojno učili-
šče: Ljubljana, Stari
trg 19. — Revnejšim
ceneje.**Sprejem vajenca**za čevljarstvo obrt. —
J. Jeraj. Dobruša 5, p.
Vodice.**Kupim dinamo**120 V
Stele, D. M. v Polju.**Šivalni stroj Singer**ženski, mal, rabljen,
naprodaj za 1000 Din.
M. Rozman, Moše 38,
Smlednik.**Bukova drev**kupim. Ponud-
be na upravo lista pod
„Suha 84“.**Čepeli in mlatilnica**oboje rabljeno, a dobro
ohranjeno, napredaj.
Naslov v upravi Domo-
liuha nad štev. 906**Vajenec sprejemam**ta-
ko. Hrana in
stanovanje v hiši Jos.
Kunčič, mizar, mojster
Podgora št. 6, p. St. Vid
nad Ljubljano.**PROTI HEMOROIDOM****Mern hemoroidalni serum**„Pecto Serol“ — izdaja se ga preko 30.000 zdravni-
kov po celem svetu — prodaja avtomatsko o seveda
povzročevalca bolezni: ter brzo odstrani bolečino,
arbitoc, vnetje in povzroči, da hemoroidi kmalu
izginijo. Dobiva se v vseh le. arnah.

4

PREŠERNOVA

ulica
poleg frančiškanske
cerkveTovarna ur
H. Suttner FRANČIŠKANSKA **Ljubljana I.**

Največja zaloge ur, zlatnine in srebrnine.

PREŠERNOVA

ulica
poleg frančiškanske
cerkve

4

CENIK

Zahtevajte bogato ilustro-
vani cenik s koledarjem,
gratis in franco od**H. SUTTNER**
Ljubljana I**PREŠERNOVA** 4
ulicaBr. 104. Kovinska Anker-
Roskopf Din 47⁵⁰Br. 111. Kovinska Anker-
Roskopf s radium števil-
kami in kazalec . Din 47⁵⁰

OMIKO — IKO. — AXO.

Br. 105. Budilka okroglo
oblike, 16 cm visoka, s
prvo vrstnim Anker-stroj-
jem Din 64²⁰
Br. 106. Iste s radium šte-
vilkami in kazalec D 84²⁰Br. 8791. Slovenska ura z
utežmi prvo vrstne kva-
litete Din 161²⁰
Br. 8799. Slovenska ura plo-
čevinasta, okroglo oblike,
osemdnevna, prvo vrstne
kvalitete . . . Din 162²⁰Br. 7001. Am. double
krogle Din 17²⁰Br. 7003. Iste, trovrstne
Din 37⁴⁰Br. 7191. 14 karatne plati
krogle Din 66²⁰
Br. 7193. Iste, trovrstne
Din 116²⁰

WMF

Kupujte samo kina srebr-
no jedilno orodje z
znamko WMF
Tovarniška garancija 50 let**H. SUTTNER**
Ljubljana I**PREŠERNOVA** 4
ulica

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici

MOKO, KRMILAin vseh vrst špecerijo kupiš najbolje pri
Ivanu Kralj prej Spreitzer-Tavčar
Ljubljana, Stari trg 30.**Gasilci!**Motorne brižgalne ročne in prenosne, kakor tudi
večje, močnejše na dveh kolesih za 400, 600 in
1000 litrov dobavljajo na konkurenčnih cenah trd-
ka Lampret in drug, d. z. o. z., Ljubljana,
Dunajska cesta 22.Kože divjačine kupuje
po najvišjih dnevnih cenah

L. ROT, krznar, Ljubljana, Mestni trg števil 9.

Veliki **CENIK**
ilustrovani
dobite zastojni. Zhte-
vajte ga od skladišča
MEINEL in HEROLD
tovarna glasbil, gra-
mofonov in harmonik
R. Langer MARIBOR števil 107
Violino od 35 Din, ročna
harmonika od 35 Din, tam-
burice od 95 Din, gra-
mofoni od 245 Din dalje.**Puškar F. K. Kaiser**

LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 9

kupuje in prodaja stare puške, samokrese,
ter prevzame iste v komisijsko prodajo.Najuspešnejše sredstvo za refo domače živali je
brezdvomno**MASTIN**ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače,
posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive
vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma!
Cena: 5 skat. 46 Din. 10 skat. 80 Din. **LEKARNA**
TRNKOCZY (zrav. rotopija), Ljubljana, Mestni trg 4.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogo-
voru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred
vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo
in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **ne-**
omejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega več-
kratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 140 milijonov Din.